

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Cătră plugarii români.

I.

Menirea cea mai plăcută în lumea aceasta, ție-ți este dată, iubit plugar.

Tu ești pe pământ pus de D-zeu la locul tău. . . . Si în adevăr, cunoști-ți tu această frumoasă menire? . . .

Spune-mi soarta câmpurilor, luncilor, pădurilor, cu toate cele aflătoare pe dinsele și întrînsele în a cui mână e pusă și cine le-a făcut? . . . Așa e! . . . Atotputernicul D-zeu e făcătorul și susținătorul acelor. Spune-mi însă cine ară câmpurile, cine coșește luncile, cine folosește pădurile cu bogatele lor pășuni și lemne? . . . Și anume care seamă de oameni lucră și folosesc toate acestea? — Dacă plugarii-ș aceia, spune-mi oare, nu cu voea și știrea lui D-zeu o fac aceasta?

Și dacă da! Apoi oare cu ce pot plugarii răsplăți Atotputernicului lor stăpân pentru această menire ce li-s-a dat? . . .

Trebuie să cugete plugarul, că în lumea aceasta, ca om, el a fost cel dintâiu și meșteșugul lui fu primul dat de D-zeu. Ce cuvinte frumoase fură acelea! »Voiu face om după chipul și asemănarea mea, ca să stăpânească toate cele făcute (create) de mine și să-mi preamărească puterea și înțelepciunea mea«.

Eată cum am zice »decretul« prin care Atotputernicul ziditor a dat omului toate cele văzute ale lumii să le folosească și stăpânească!

Zis-a apoi ziditorul: »De aci încolo ai să lucrezi pământul și întru su-

doarea feții tale să-ți câștigi pâinea de toate zilele«.

Ei! dar' înțeles-a oare D-zeu că zicând omului cuvintele de mai sus, omul să poată face ce voește cu toate cele create de Dinsul? . . . Oare nu e el răspunzător de toate faptele sale, despre chipul cum el folosește proprietățile Ziditorului? . . . Și nu va primi el răsplată pentru cele rele ale sale dela Ziditorul, stăpânul său? . . .

Știind dragă plugar, ce răspundere mare ai tu față de Ziditorul stăpânul tău, pe a cui moșie trăești, trebuie să-ți întocmești toate ale tale de așa ca să te poți arăta vrednic de frumoasa și binevoitoarea menire ce ți-s-a dat.

Muncești tu, dragă plugar, ziua noaptea, agonisindu-ți cele necesare susținerii vieții tale! Multe greutăți te apasă, de zău mă mir cum le mai poți purta! Toate le faci bune! Dar', dragă plugar! nu-ți uita de chemarea ta!

Crezi tu că datorința-ți este a te îngriji numai pentru prezent, trăind în mâncări, beuturi, luxuri, mândrii și alte lucruri necuviincioase?

Pentru viitor tu nu porți grijă.

Nu crezi că vor veni timpuri când nu vei mai pute munci, cu ce-ți vei împlini atunci atâtea greutăți!

Crezi tu că dacă D-zeu îți dă rod și îmbelșugare în urma muncii tale, ți-le dă spre a le întrebuința după poftele tale?

Nu știi tu că Dumnezeu, ca un părinte bun al tău voește a-ți purta de grijă prin aceea, ca să aibi și pentru zile negre? Pentru-ce dar' nu te silești a pune cât de cât la o parte din cele-ce an de an ți-se dă, ca întâmplându-se

vre-odstă să nu ți-se dea, atunci tu să nu duci lipsă?

Îți aduci aminte câte neajunsuri îți vin peste cap, iubite plugar, în viața ta?

»Tu ți-ai lucrat și ai sămănat la timp și în regulă semințele tale, dar când e să-ți aduni roada bunul D-zeu în câteva clipe îți ia fructul«. Și apoi de câte-ori nu-ți pică ție boul din jug, calul din ham, ori vaca și bibolul ce te nutresc cu laptele lor, ș. a. — Și ce faci tu în casuri de aceste, sormană plugar?

»Oftezi!! și-ți exprimi părerea de rău, că nu ți-ai pus ceva la o parte, bani, ori bucate, ca acum să aibi la îndemână în zilele cele negre.

— Cugetatu-te-ai tu însă, că pentru-ce-ți vin ție une-ori astfel de neajunsuri? . . . Așa-i că nu? Ba poate vei fi cârtind asupra lui D-zeu zicând, că: Cât muncești tu și cum te silești la toate și nu-ți petreci timpul în lene și alte lucruri necuviincioase și tot eacă ți-se întâmplă și ție câte o pacoste!

De ți-ar fi pururea în minte, dragă plugar, vorba: »Când ai păstrează și pentru zile negre«, crede-mă că tu ai fi cel mai fericit!

Pentru-ce D-zeu une-ori îți dă peste cât ai trebuință, ear' alte-ori nu-ți dă nici barem ca să aibi să nu duci lipsă?

(Va urma).

În chestia naționalităților.
Kossuthiștii din Turda au ținut adunare de partid zilele trecute, și au votat unanim un proiect de rezoluțiune, în care figurează și un punct referitor la chestiunea naționalităților. Eată cum sună acest punct: »În chestiu-

FOITA.

Poesii populare.

De pe valea Hășdăți

(din Muierău).

Culese de Stefan Aruncuteanu, învățător.

Bate Doamne ce-i mai bate,
Bate frunza de urzică
Și pe fata până-i mică,
Să n'o bați când crește mare
Dacă vezi că noroc n'are.
Săracele fetele
Tare bătute-ș ele,
Și de lună și de soare
Pe toți mușii să-i însoare.
Eu vîd bine despre mine,
Că m'a bătut D-zeu
Cu mutul care-i mai rău,

Eu l-am minat în pădure
El s'a dus fără secure,
A adus lemne de soc
Să am eu ce sufla-n foc.
Cucuruz cu foaia-n sus
Es afară lemne nu-ș,
În cămară nu-i făină,
În pod nu este slănină,
Mutul tot cere de cină.

Frunză verde de domor
Așa-mi vine une-or
Să beau cătran și să mor.
Frunză verde lemn domnesc
Stau în loc și mă gândesc,
De ce să mă otrăvesc
Când am zile să trăiesc,
Cu mândra să mă-ntălesc,
Trei zile să povestesc,
Trei zile îmi par un cîs
Povestind al meu necas
Câte trag și câte-am tras.
Toate câte le trag eu
Nu mi-le-a dat D-zeu,

Le-am făcut cu capul meu,
Eu le-am făcut, eu le trag,
La nime vină nu-i bag.

Dumnezeu nu bate omul
Cum bate birişul boul,
Birişul bate mergînd
Dumnezeu-l bate pe rînd,
Și nu-l bate cu băta
Numa-i rupe inima,
Și nu-l bate cu sbiciul
Numa-i rupe sufletul.

Frunză verde iarbă groasă
Mult e mândra mea frumoasă,
E frumoasă-n sărbători
Se gată c'un car de flori
Și cu unul de albele,
Cu altul de rumenele,
S'o vezi Lunia ori Marția
Te-ai teme că te-a mânca.

nea naționalităților pretinde adunarea o politică uniformă, deschisă, conștientă, care se nu se schimbe după guverne și care se nu plutească între extremități. Pretinde energic împedecarea gravităților în afară, eventual pedepsirea lor; dar, pe lângă recunoașterea necondiționată a ideii de stat maghiar, nu se dă înderēt dela mijloace, cari se promoveze dezvoltarea economică și culturală a naționalităților în armonie cu unitatea națiunii.

Conflict între România și Turcia. »România Jună« din 18 luna corentă ne aduce știrea, că conflictul dintre România și Turcia — iscat în urma unor măsuri prohibitive aplicate de Turcia față de comerțul român — a intrat într'o fasă acută.

Ministrul român de externe a dat o notă la Poartă, la care însă n'a venit nici un răspuns.

În urma acesteia este iminentă ruperea raporturilor diplomatice cu Turcia.

Guvernul român văzând atitudinea absolut ostilă a Turciei, a hotărīt să procedeze cu cea mai mare energie. »R. J.« spune, că e vorba chiar de mobilizarea unei brigade și punerea ei pe picior de războiu.

Credem însă, că conflictul se va aplană în mod pacinic, de oare-ce Turcia în ultimul moment e obișnuită a ceda.

„Lege, drept și dreptate“ după calapod unguresc. Senatul școlar din *Tohanul-vechiu* făcuse recurs contra unui ordin al inspectorului de școale din comitatul Făgăraș, prin care impunea limba maghiară în corespondența oficială cu dumnealui. Comisiunea administrativă a respins recursul, provocându-se la ordinul ministerial nr. 47262/887, care însă tractează despre corespondența organelor superioare bisericesti cu autoritățile statului. Contra decisului ilegal senatul a dat recurs la ministerul de culte, unde încă a fost respins, impunându-i-se exclusiv limba maghiară în corespondență cu Măria Sa dl inspector. — »Tribuna« la acestea zice: Asta va să zică »lege, drept și dreptate« în era prim-ministrului Széll.

Din Târnova.

Culese de Ioan Voina, croitor.
Mândră de dragostea noastră
A crescut un pom în coastă,
A crescut și-a înflorit
Măndre poame-a odrăslit
Pân' noi măndro ne-am iubit.
Dar' dușmanii îl aflară
Și de odată îl tăiară
Și dragostea ne-o stricară.
Ia tu măndro apă-n gură
Și o du la tăietură,
Tăietura să-nverzească
Și pomul să lăstărească,
Dragostea să se-noiască.

Măndruțo frumoasă ești
Numai când te rumenești,
Dar' când ești nerumenită
Ești ca boala de urită.
Rău-i dacă-'mbătrânești
Și la față te sbircești,
Și la gură te știrbești
Nimēnui nu trebuiești.

Metropolitul Mețianu la Rășinari.

Sibiu, 18 Iunie n.

După frumoasa Săliște, Rășinari, comuna cea istorică a avut fericirea să primească pe capul bisericii, pe I. P. S. Sa Metropolitul Mețianu.

Mare cinste 'i-s'a dat comunei prin visitația canonică a Metropolitului, în schimb însă și credincioșii rășinarieni au știut să primească demn și impunător pe cel-ce de atâta cinste părtăși 'i-a făcut. Cu dragoste fiiască și cu românească însuflețire au primit și au găzduit Rășinarieni pe I. P. S. Sa, care a venit, ca prin părinteștile sfaturi și învățături balsam de mângăiere și nouă puteri de credință să pună în inimile credincioșilor.

Duminecă dimineața pe la ciasurile 7 a plecat cu trăsura dela Sibiu, însoțit de o aleasă suită.

Primirea.

De zile înainte atât comuna bisericască cât și cea politică au luat toate măsurile, ca primirea să fie cât se poate de strălucită.

Drumul pe care a înaintat I. P. S. Sa și suita a fost împodobit cu ramuri verzi și din mijlocul comunei până la biserica cea mare drumul a fost pavozat cu iarbă verde. La intrarea în comună a fost ridicată o frumoasă poartă de triumf cu inscripția »Bine ați venit«, ear' în mijlocul comunei, la răspântia drumului ce duce către biserică era a doua poartă de triumf cu inscripția »Întru mulți ani Stăpâne«.

În calea înaltului dignitar a eșit până la »crucea dintre hotare« un imponent banderiu, compus din aproape 100 călăreți, în frunte cu teol. abs. și inv. Maniu Lungu. Conducătorul banderului, dl Lungu a bineventat pe I. P. S. Sa prin o frumoasă vorbire.

Voinicii călăreți au erupt în strigări puternice de »să trăească« — după care I. P. S. Sa a răspuns prin alese cuvinte părintești.

Punându-se banderiu în mișcare, când a ajuns la capătul comunei, unde era ridicată prima poartă de triumf, neobositul notar dl Mihail Jourca, a bineventat pe I. P. S. Sa cu o aleasă cuvântare. La poarta a doua de triumf, unde aștepta comitetul parochial, preoțimea, corpul învățătoresc și mult popor — dl preot E. Cioran a salutat pe Înaltul cap al bisericii cu o frumoasă vorbire.

I. P. S. Sa a răspuns încântat de atâta dragoste manifestată față de capul

bisericii, căci convins este, că numai până-când poporul român va ține cu sfințenie la biserica și așezămintele sale, numai până atunci va pute merge pe calea progresului.

După asta imensul conduct se pornește către biserică prin spaliere format de băieții de școală.

Serviciul divin.

Evlavia poporului ce însoțea pe capul bisericii sale, melodiile cântărilor bisericesti intonate de corul băieților de școală condus de destoinicul învățător dl Aleman Galea și sunetul de bucurie al clopotelor dela toate bisericile — toate la olaltă dădeau nota sârbătorească a momentului, erau espresia fidelă a bucuriei ce credincioșii o simțeau având în mijlocul lor pe capul vrednic al bisericii române gr-or.

Ajunși la biserică imediat s'a început serviciul divin oficiat de I. P. S. Sa asistat de Il. Sa archimandritul Pușcariu, asesorii N. Cristea, Z. Boiu, M. Voilean, Dr. E. Roșca, protop. Papiu și preoții E. Cioran, I. Goga și Ioan Marin (din Riu-Sadului). Ca diacon a fungat ierodiaconul Dr. E. Cristea și apoi după sfințirea întru diacon, făcută în decursul serviciului, și teologul abs. G. Perian, ales preot în Vorța, lângă Ilia.

După săvârșirea serviciului divin I. P. S. Sa însoțit de asistență și de numerosul popor a eșit în cimiter, unde a ținut poporului o prea frumoasă cuvântare. Cu pilde vii și cu învățăturile sfintei scripturi a spus pe înțelesul tuturor cum trebuie să trăim și să muncim pentru-ca în viața pământească fapte bune să facem și la progresul național să contribuim, — ear' după moarte viața de veci să ne-o asigurăm.

Poporul adânc emoționat a mulțumit Înaltului Prelat prin furtunoase ovațiuni.

I. P. S. Sa apoi a stropit cu apă sfințită pe toți cei de față.

După aceste conductul în frunte cu I. P. S. Sa s'a îndreptat către cripta în care zac osămintele celui mai vrednic Metropolit, a nemuritorului Andreiu bar. de Șaguna, unde apoi s'a oficiat un parastas.

La eșire din criptă, corul băieților de școală a intonat frumoasa cântare a lui Șaguna »Româtime mult cercată«. I. P. S. Sa a ascultat emoționat întregă cântarea, a cărei duioșie a stors lacrimi din ochii ascultătorilor.

Dela criptă Metropolitul a fost condus la cuartir în bine aranjatele case ale dlui preot E. Cioran.

Am o mândră nu-i prea mândră
Dar' mi dragă că e blândă,
Îi mândră și-i tinerea,
Vreau dușmanii să 'mi-o ia,
Dumnezeu să nu le-o dea,
Să le dea o boală grea
Să rămână mândra mea.

Din Frâna.

Culese de Isidor Dopp.

Busuioc de sub părete
Rău să muștră două fete,
Busuioc de sub rozor
Să muștră pentr'un ficior,
Ai mai gazdă zice-așa
Ba pe min' badea mă ia,
Că-mi dă tata șese boi
Și-mi dă și-o turmă de oi,
Ai săracă zice-așa
Ba pe min' bade mă ia,
Badiu pentru ochii mei
Nu-i trebuie boii tăi,
Pentru ochi și gura mea
Nu-i trebuie zestrea ta.

Cât e pe Târnava-mare
Mândruțita samēn n'are,
Țese-un cot
Îl țipă-n foc,
Țese-o natră
Rupe-o spată,
Până țese-o pânză toată
'I-o trecut și-o vară-ntreagă.

Nu gândi măndro gândi
Că și ca tine n'oi găsi,
Că nici podu nu 'l-oiu trece
Și ca tine-oi găsi zece,
Mai tistașă, mai frumoasă
Nu ca tine-o ruginoasă.
Numai nu-mi trebuie mie
Că te-am vrut întâiu pe tine.

De-aș avē pe oare-cine
M'ar scoate din rău la bine,
De-ar băga mâna prin foc
Tot m'ar scoate la noroc.

Recepțiunile.

Sosit la cuartir I. P. S. Sa a primit deputațiile.

Prima-oară a fost primit comitetul parochial condus de presidentul, de neobositul fruntaș Bucur Dancăș.

În al doilea loc a fost primită delegația primăriei comunale, în numele căreia medicul comunal dl. Dr. Alex. Andressi a salutată prin o prea frumoasă vorbire pe I. P. S. Sa.

În al treilea loc a fost primit corpul învățătoresc sub conducerea dlui director școlar Coman Hămbășan, care a dat espreșie sentimentelor de respect și supunere ce păstrează supremului păstor și cap al școlii și bisericii române.

În al patrulea loc a fost primită deputația de femei emisă de »Reuniunea femeilor române din Rășinari«. Conducătoarea deputației, presidenta d-nă Goga, învăț. și soția preotului Goga, prin o aleasă și prea frumos predată vorbire a bineventat pe I. P. S. Sa și apoi i-a cerut înaltul patronaj pentru »Reuniunea femeilor române«.

I. P. S. Sa a primit patronajul reuniunii și a îndemnat la muncă femeile române.

Visitele.

Imediat după recepțiuni I. P. S. Sa însoțit de suită a făcut mai multe vizite, și anume: Fruntașului Bucur Dancăș, presidentul comitetului parochial, preotului Iosif Goga, fam. Barcianu, primarului Aleman Dancăș, medicului Dr. Andressi, notarului Michail Jourca, episcopului Maniu Lungu, etc.

Banchetul.

La orele 2 d. a. s'a început banchetul în sala festivă a frumosului edificiu școlar. La intrarea în institut I. P. S. Sa a fost bineventat de corpul învățătoresc.

Banchetul a fost aranjat numai pentru vr'o 60 de persoane, deși trebuința poate ar fi cerut să fie pentru mai multe. La masă au servit mai mulți tineri țărani din Rășinari.

Șirul toastelor l-a început I. P. S. Sa închinând pentru sănătatea Monarhului. »Erau vremuri« a zis între altele I. P. S. Sa, »când poporul nostru nu se putea așeza liniștit nici la muncă nici la petrecere, căci oardele barbare mereu se năpusteau asupra strămoșilor noștri, nu era atunci sigur omul de ziua de mâine, nu era sigur de viață și de avutul seu — ba de multe ori se întâmpla că femeia română băga pânea în cup-tor, dar' de scos o scoteau și o răpiau barbarii infricoșați. De când însă țeara noastră a ajuns sub domnia glorioasei Case de Habsburg-Lotharingia, d'atunci liniștea a fost asigurată și cetățenii au putut să muncească în tihnă și să contribuie la progresul frumos ce ni-se presentă azi. Vlăstar vrednic al acestei glorioase case domnitoare este și prea bunul nostru monarch Francisc Iosif I., care atât de mult și atât de părintește se îngrijește de soarta popoarelor sale«.

Închinând întru sănătatea scumpă a Monarhului, publicul a erupt în furtunoase urări de să »trăească«.

Protopopul Papiu, ca șef al tractului protopopesc mulțumește I. P. S. Sa pentru distincțiunea făcută comunei Rășinari, care și-a înscris în istoria neamului românesc o atât de memorabilă pagină.

II. Sa archim. Pușcariu toastează pentru progresul cultural, moral și material și pentru conducătorii comunei Rășinari. Preotul Iosif Goga pentru archimandritul Pușcariu și suita Metro-

politului. Dr. E. Roșca pentru preoți și învățători. Directorul școlar Hămbășanu pentru I. P. S. Sa Metropolitul. Preotul Goga pentru protopopul Papiu.

Înălțător a fost momentul când preotul Nicola din Albac (Munții-Apuseni) aduce salutul fraților din Munții-Apuseni și își exprimă dorința, ca cât de curând să poată saluta și credincioșii din Munții-Apuseni pe înțeleptul cap al bisericii române gr-or.

După toastul părintelui Nicola tinerimea dela masă a cântat duiosul cântec »Au plecat Moții la țeară«.

La orele 5^{1/2}, I. P. S. Sa mulțumește pentru primirea făcută și apoi ridică masa.

La orele 6^{1/4}, a fost plecarea la Sbiu.

SCRISORI.**Adunarea învățătorească în Parva.**

Năsăud, 12 Iunie 1900.

La 11 Iunie, a 2-a zi de Rosalii, s'a ținut în comuna Parva, districtul Năsăudului, adunarea învățătorească a reuniunii »Mariana«, filiala Năsăudului.

Comuna grănițerească Parva, mică și retrasă între munți, ale căror piscuri, până vara târziu sunt albi de zăpadă, s'a arătat oareși-cum mare, impunătoare prin primirea strălucită, vrednică de toată lauda, ce a făcut învățătorimii noastre, venită pentru prima-oară ca reuniune, în această depărtată comună din munți.

La 7^{1/2} ore dimineața, favorizați și de un timp frumos, a sosit învățătoreșimea, într'un lanț de trăsuri, în comuna Parva, ai cărei locuitori așteptau cu nerăbdare sosirea mult așteptaților oaspeți.

Din mijlocul comunei până la școală și dela școală până la biserică am mers printr'un aleiu de arbori, așezați anume din acest incident, pe ambe laturile drumului; o împrejurare, care încă dela început ne-a impresionat plăcut.

La 8 ore, conform programei anunțate, s'a început serviciul divin prin parochul locului, veteranul preot Ioan Sângeorzan, care, — cas de altcum foarte rar, — împlinește tocmai al 50-lea an al preoției sale.

La sfârșitul serviciului divin am mers la școală în corpore, în frunte cu octogenarul preot, în mijlocul poporului înșirat pe amândouă laturile drumului și în sunetul alor trei salve de puști trase le comandă de cătră 25 flăcăi din sat, tot atâția fii de grănițeri, voinici de munte, comandați de poporanul Victor Rusu, cu medalie de piept, fost sergent în armată, ear' această fericită împrejurare involuntar îmi aducea aminte de bravul sergent din frumoasa poezie a lui Vasile Alexandri, de »Sergentul« dela Vaslui...

La 9^{1/2} ore s'a început examenul sub presidența stim. domn Ignățiu Seni învățător la școala fundațională din Năsăud și președinte al filialei noastre, însărcinat fiind la aceasta din partea reverendisimului domn vicar Dr. Ioan Pop, inspector suprem al școlilor noastre confesionale.

În decursul examenului s'au tractat lecțiuni practice prin învățătorii Georgiu Ciocârlă și Octavian Doçi, cari au preles cu o deosebită măiestrie dascălească, dovedind și cu această ocaziune, că sunt conștiențioși și harnici învățători.

Esamenul, la care a luat parte o mulțime de popor, apoi întreg senatul școlar, în frunte cu vrednicul paroch al comunei, în general a succes peste așteptare, ceea-ce face cinste tinărului învățător Georgiu Ciocârlă, care într'un

timp relativ scurt, prin diligență și strădanie continuă, se silește a ridica tot mai sus nimbul școlii sale.

După finirea examenului s'a început ședința Reuniunii filiale, sub conducerea vrednicului ei președinte Ignățiu Seni, care cu mult zel și cu o tactică deosebită, caracteristică persoanei sale, conduce mereu înainte, pe calea propășirii, destinele scumpei noastre Reuniuni.

Ca loc al viitoareii adunări s'a hotărât comuna Mititei, ear' procedându-se la alegerea biroului, s'au reales prin aclamațiune și cu unanimitate: de președinte Ignățiu Seni, ear' de secretar Macedon Linul, ambii învățători la școala normală din Năsăud.

În urmă, la ora 1 d. a. președintele închide ședința prin o călduroasă vorbire, plină de sfaturi și învățături alese la adresa poporului și a învățătorimii.

După aceasta, la invitarea președintelui, s'a făcut o mică excursiune la fântâna cu apă minerală, la »borcut«, apoi la baia de caulin, amândouă în vecinătate, la marginea din sus a satului.

La 1^{1/2} oră s'a început banchetul. Buna dispoziție, veselia se cetia pe fețele tuturor, după o muncă atât de intensivă, după o zi atât de bine petrecută cu lucruri bune și folositoare.

Sfârșindu-se și prânzul, pe la orele 5 d. a. ne-am depărtat cu toții în aceeași ordine în care am și venit, de comuna Parva și bravul ei popor, ducând cu noi amintirea unei zile plăcute, ce neștearsă va rămâne în sufletele noastre.

Din Abrud.

— Petrecere de vară; adunarea »Societății fondului de teatru«. — 14 Iunie n.

Sub impresia celor mai curate sentimente, vin să fac cunoscut unele mișcări, cari, merită toată atențiunea.

Voiu începe cu obicinuita petrecere de vară, aranjată de harnica și laudabila »Reuniune a femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur«. Petrecerea s'a ținut Luni a doua zi de Rosalii în »Prater«.

Comitetul »Reuniunii«, fetițele dela școala rom. susținută de această Reuniune, renumita capelă a lui Ghiuș, și apoi numărul public român, — doi cu doi am eșit afară la câmp, unde cu toții prin o horă mare și românească am deschis sârbătorește petrecerea. Și a decurs frumos, îndestulitor și mai pe sus de toate românește.

Toată inteligența română și o parte maghiară și mult popor au luat parte. Bună impresie a făcut și prezența unor familii din jur.

Resultatul material încă a fost satisfăcător. Subtrăgându-se spesele efective, a rămas în favorul »Reuniunii« un venit net de 160 coroane.

Precum este cunoscut, »Societatea pentru crearea unui fond de teatru român« în anul acesta își va ține adunarea generală în țeara Moților, în Abrud.

După informațiunile ce am putut să mi-le câștig dela locurile competente, ziua adunării e fixată pe 22 Iulie st. n. Pentru asigurarea unei reușite cât mai splendide a acestei adunări s'a constituit un comitet aranjator, ai cărui membri sunt persoane, cari singure dau garanție multă, că adunarea va succeda în toate privințele. Acest comitet împărțit în diferite secții lucră din răspuțeri și cu mare rivnă.

Adunarea e așteptată de toți cu dor și însuflețire.

E sigur, că Moții, harnicii Moți nu vor întrelăsa nici ocaziunea aceasta spre

a dovedi publicului mare românesc, că sînt demni și merită reputația, de care sînt învredniciți.

Da! Moții vor dovedi, că sînt puternici nu numai în brațe și sentimente naționale, ci că posed și un arsenal bogat și sănătos de rîvnă și dor de cultură.

Azo.

Esamene.

În Horvatul-român (Sălagiu).

Esamenul de vară în Horvatul-român s'a ținut în 27 Maiu a. c. cu o strălucită isbândă. Anume: fiind Duminecă după amiază-zi, m. on. domn protopop tractual Gabriel Cherebețiu, la 2 ore, împreună cu d-șoarele m. on. d-sale a intrat în sala de învățămînt cu mai mulți oaspeți, între cari au fost Vas. Szabó și Gavriil Chömiveș, officianți dela judecătoria cercuală din Cehul-Silvaniei și poporul din comună. Dl învățător 'i-a primit cu elevii în cor cu un »Lăudăm pe Isus Christos« și îndată au început »Împărate ceresc«, cântat de toți elevii și »Tatăl nostru«, zis asemenea în cor. După aceasta o școlăriță a ținut o vorbire adresată cătră dl protopop și cătră oaspeți. Au urmat apoi întrebările dlui învățător Alexiu Rable din religione și celelalte obiecte, între cari a fost cântat câte un cântec național și câte o declamațiune. Mai pe urmă a urmat un dialog, anume »Tatăl și Fiiul«, zis de 2 școlari cu mare dexteritate.

Se vede deci, că dl Rable e un învățător care își cunoaște chemarea și e vrednic de imitat de toți învățătorii. În urmă dl protopop s'a adresat cu o vorbire foarte acomodată, prin care s'a încheiat esamenul.

În Jertof.

La școala noastră s'a ținut esamenul a doua zi de Rosale, în 29 Maiu.

Esamenul a reușit foarte bine. Ți-se înalță inima când vezi cum învățătorul nostru, dl *Vasilie Miclea* își împlinește datorința față de băieții nostri și pentru cultivarea noastră. Băieții la întrebările puse de dl protopop Filip Adam, au răspuns foarte bine și au fost lăudați de cătră dînsul atât băieții, cât și învățătorul.

Unul din cei de față.

În Mocod.

În 29 Maiu a. c. s'a ținut esamenul de vară cu școlarii dela școala confesională gr.-cat. din comuna grănițerească *Mocod* (vicariatul Rodnei), școală sistemisată cu doi învățători numai din anul 1898.

Esamenul s'a ținut sub presidiul dlui Constantin Pop, paroch al Feldrului, ca delegat.

Esamenul s'a început la 9 ore, mai înainte în clasele inferioare (cl. I., II.), unde a fost ca învățător dl *Romul Denșușianu*. Gîndeam barem acum, când este și al doilea învățător, că vom ave bucurie pentru înaintare, dar' din contră ca și în alți ani lucrul a mers de tot slăbuț.

După sfîrșitul acestui esamen nu prea îmbucurător, am trecut în clasele superioare (cl. III., IV., V.), unde a fost

ca învățător dl *Gregoriu Drăgan*. Aici îndată ne-am convins că d-sa își pricepe chemarea de învățător. Esamenul dînsului poate fi de model multor învățători. Laudă 'i-se cuvine dlui Drăgan, căci a dat dovadă că nu ne-am înșelat, când 'l-am ales ca învățător, încă acum doi ani. Dee Dumnezeu, ca tot astfel de învățător să avem și atunci hotărît că nu va zice poporul că »dascălului numai de pomană îi dăm plata, căci copiii nostri nu știu nimic«.

Unul din cei de față.

În Fornadia.

În 4 Iunie s'a ținut esamenul cu pruncii de școală din comuna noastră *Fornadia*, sub presidența parochului din loc *Petru Câmpean*, ca comisar protopresbiteral.

În comuna noastră este învățător tinărul *Petru Asleu*, care dimpreună cu parochul, ca ajutător și spriginitor, s'au străduit de au instruat copiii atât de bine din toate studiile, încât a eșit un esamen strălucit. Public a fost foarte mult, bărbați și femei, cari toți se îmbulzeau să audă răspunsurile bune, declamările și cântările dragălașe ale micilor școlari.

Mult a plăcut publicului »Folosul măiestriilor«, dialog predat de școlarii *Em. Câmpean* și *Login Hențiu*. Toate declamările au fost bine rostite. Onoare și laudă învățătorului.

În fine parochul nostru a ținut o vorbire pîtrunzătoare foarte instructivă, îndemnând publicul ca să spriginească cât mai mult școala și pe învățător, totodată a lăudat pe învățătorul și pe elevi, îndemnându-i tot mai mult la învățatură. Cu acestea s'a sfîrșit esamenul, ear' noi ne-am depărtat mîngăiați și veseli.

Un iubitor de înaintare.

Convocare.

În conformitate cu hotărîrea comitetului, luată în ședința dto 14 Iunie n. c. și a prescrișelor §-lui 9 din statute, am onoare a convoca

adunarea generală ordinară

a »*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*«, pe *Duminecă, în 24 Iunie n. c. și a prescrișelor §-lui 9 din statute*, am onoare a convoca

Ordine de zi :

1. Cetirea raportului general al comitetului.
2. Rațiociniile anilor 1897—1899.
3. Alegerea comitetului.
4. Eventuale propuneri.
5. Autenticarea protocolului adunării.

Sibiu, 18 Iunie n. 1900.

Victor Tordășianu,
președinte.

Ursul alb.

— Vezi ilustrația. —

În deosebire de urșii de pe la noi, în părțile de mează-noapte ale Europei, Asiei și Americii-de-Nord, adecă în ținuturile ghețoase ale pămîntului, se află *urși albi*, numiți și urși de mare. În ilustrația de azi dăm chipul unui astfel de urs.

Ursul alb se hrănește cu vietăți de mare, pești, focce etc. și numai când e tare flămînd atacă și animale de uscat, cum sînt vulpile, renii (un soi de cerbi) etc.

Ursul de mare nu e tocmai rău de fire. Când e însă ațîțat sau chinuit de foame, atunci bine înțeles, e ca și celelalte animale sălbatică, primejdios pentru om. Contrar fraților sei de sud — urșii de pe la noi — el nu stringe vrășmașul cu labele, ci îl mușcă; nu mîncă din pradă pînă nu e moartă, după ce s'a jucat mai înainte cu ea ca pisica cu șoarecele.

Vînătoarea urșilor de mare e interesantă și, aceia, cari umblă, mai cu seamă la pescuit, povestesc multe întîmplări, ce au avut cu urși de acestia :

Eată o astfel de întîmplare :

O corabie cu mai mulți marinari-pescari trăsese lângă un țerm de gheață în țeara Groenlanda.

Nu trece mult și se vede la o oare care depărtare un urs care pornise după pradă.

Un matroz, care beuse cam mult rum și prinsese curaj, își pusese de gînd să omoare ursul. Înarmat numai cu o lance întrebuițată la vînătoarea de balene, pleacă hotărît, cu toată împotrivirea tovarășilor sei, la aventura primejdioasă. Apucînd pe un drum greu care ducea peste zăpezi și peste sloiuri prăpăstioase de gheață, după o jumătate de cias ajunge în apropierea ursului. Acesta, spre marea înmărmurire a marinarului, îl privi liniștit și părea gata de luptă. Curajul marinarului scăzuse rău de tot, parte din cauză că se debătase, parte pentru-că ursul nu dădea nici un semn de frică, ba din contră luase o ținută amenințătoare. Marinarul se oprî în loc și își învîrt de vreodouă ori lancea, dar' ursul rămase îndârjit la locul seu.

Picioarele matrozului începură să se clătine și lancea să-i tremure în mână; privirile lui, pînă atunci drepte și neturburate, deveniră pline de groază; dar' teama că va fi luat în ris de tovarăși își avu influența ei și nu cuteză să se întoarcă înapoi. Ursul însă, se hotărî să înceapă atacul. Apropierea și ținuta lui hotărîtă stînsură cea din urmă schînteie de curaj din inima marinarului și-l biruî frica de a fi luat în ris de tovarășii lui. El o luă la fugă. Dar' aci începe primejdia. Fuga omului dete curaj ursului, care îl urmări și fiindcă el știa să alerge cu mai multă îndemănare peste zăpadă și gheață, ajunse repede la fugar. Acesta își aruncă lancea, singura armă de apărare, dar' care-l împedea în fugă și o ia la picior mai departe. Din fericire, arma atrage atenția ursului; el se aruncă asupra ei, o prinde cu labele, o mușcă și apoi continuă goana. Ajunsesse earăși lângă matroz, care abia își mai putea ține sufletul. Acesta aducîndu-și aminte de efectul pe care 'l-a avut lancea, îi veni repede în gînd să arunce o mînușă de blană. Ursul se oprește din nou ca să cerceteze mînușa și fugarul dă înainte. Ursul se repede cu o mai mare furie după marinar; cu toate-că acesta își aruncase și ceealaltă mînușă și căciula. 'I-se istoviseră toate puterile și cît p'aci era să cadă în ghiarele ursului. Și dacă nu 'i-ar fi sărit ceialaltii marinari în ajutor, ar fi fost pe locsfășiat de fiară. Acestia s'au repezit în fața ursului, lăsînd pe tovarășul lor urmărit, să se strecoare printre ei. Ursul, vîzînd că împrejurările s'au schimbat, a abzis de atac. El s'a oprit în loc, și părea că chibzuește ce-i de făcut și apoi s'a retras de unde venise. Voinicosul nostru marinar, galbin de frică, ajunsesse la corabie.

Trad.

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultura vermilor de mătăasă.

Vermele de mătăasă își trage originea din China, de unde se zice că a fost adus de către niște călugări greci, după-ce acestia s'au convins despre folosul, ce acela îl aduce locuitorilor de acolo.

În patria noastră cultura vermilor de mătăasă a luat un avânt mai puternic numai din anul 1880. În anul acesta se cultivau vermi de mătăasă în 71 de comune și se ocupau cu creșterea lor 1059 de familii, cari produceau pe an 10.131 kilograme gogoașe de mătăasă, pentru cari s'a încasat 11.062 fl. 66 cr. În anul 1894 vermele de mătăasă se cultiva în 2706 de comune, de către 85.948 de familii, cari au produs 1.127.617 kilograme gogoașe de mătăasă, pentru cari s'a încasat 1.091.556 fl. 66 cr.

Din aceste câteva date se poate vedea, ce avânt mare a luat și la noi cultura vermilor de mătăasă. La acest avânt a contribuit într'un mod foarte însemnat inspectoratul reg. de mătășărit din Szegszard, care nu numai că a împărțit în toate comunele sămânța de lipsă pentru prăsierea de frăgari, ci chiar și sămânța de lipsă pentru creșterea vermilor de mătăasă o distribuie gratuit, celor-ce se adresează acolo.

La cultura vermilor de mătăasă se deosebesc șase perioade mai însemnate, și anume; 1. îngrijirea sămânței sau a ouălor; 2. clocitul ouălor; 3. creșterea vermilor; 4. producerea mătășii; 5. opăritul vermilor și 6. producerea sămânței vermilor de mătăasă.

Ce se ține de îngrijirea sămânței sau a ouălor trebuie observat, că aceea se păstrează peste iarnă într'un loc svântat și răcoros. Îndată-ce putem observa, că peste câteva zile vor da frunzele de frăgar, punem ouăle vermilor să se clocească. Clocitul trebuie să se facă într'o odaie, unde se încălzește măiestrit, după termometru, care se capătă deodată cu ouăle de vermi. Procurarea ouălor de vermi dintr'alt loc, afară dela Szegszard, se pedepsește.

La începutul clocitului se face căldura numai de 14 grade Reamur, care se poate apoi ridica, pe fiecare zi cu un grad. La 10—15 zile ouăle se clocesc și încep a eși vermi din ele. Vermii es din ouă mai cu seamă pe timpul de dimineață către 7 ore. Vermii astfel eșiți

se pun pe o hârtie curată, pe care se pun și frunze proaspete de frăgar. Pe marginea hârtiei, pe care se pun, trebuie să se însemneze ziua când au eșit vermi din ouă. Aceia, cari es mai târziu, se pun pe alte hârtii și asemenea se însemnează ziua desvoltării lor.

După-ce astfel ouăle toate s'au clocit, hârtiile, cari le-au conținut, se retrim inspectoratului numit pentru păstrare. A cultiva altă sămânță de vermi, afară de care se împarte prin inspectoratul de mătășărit, după-cum am zis și mai sus, nu este permis și se poate pedepsi cu 200 coroane, cel-ce nu observează această ordinațiune.

După-ce vermi s'au clocit în modul arătat, cea dintâi grijă a cultivatorului este, ca aceia să se țină la o căldură, în care să nu fie mai frig ca 17 și mai cald ca 19 grade R.; să se aerișeze cât mai des și să se țină cea mai mare curățenie.

Razele soarelui sunt vătămătoare sănătății vermilor de mătăasă. De aceea trebuie feriți de acelea și unde pot străbate prin ferestri în odaie, acolo trebuie oprite prin perdele de pânză.

Vermii de mătăasă trebuie feriți de vrăbii, rândunele, paiangeni, furnici, ga-lițe, șoareci și cloțani, cari îndată-ce pot ajunge la ei îi mănăcă fără cruțare. De aceea ei trebuie așezați în astfel de locuri, pe mese, unde sunt scutiți de astfel de dușmani.

Dacă s'ar ivi între vermi de mătăasă oare-care boală, cei bolnavi se depărtează și nimicesc, ca să nu molipsească și pe cei sănătoși.

Vermii de mătăasă au la fiecare picior câte o gură, cu ajutorul căreia pot roade frunzele de frăgar ce li-se pun de mâncare. Prin consumarea atâtor frunze, se produce apoi pe sub ei necurătenie mare. De aceea așternutul lor trebuie mereu premenit în decursul zilei.

Vermii de mătăasă trebuie feriți de răceli, cari îi pot nimici în timpul cel mai scurt. Frunzele de frăgar, ce li-se dau de mâncare, trebuie să fie totdeauna deplin svântate și tăiate mărunt, de oare-ce așa întregi nu se pot consuma cum se cade. La început li-se dă mai des de mâncare, de câte 10—12-ori pe zi, ear' după aceea numai de câte 6—8-ori pe zi.

Peste tot nutrirea vermilor de mătăasă ține câte 33 de zile, în care timp aceea se schimbă (metamorfosează) de câte cinci-ori. Fiecare perioadă ține mai multe zile. În perioada din urmă vermele de mătăasă capătă o culoare albă. Atunci trebuie răriți și puse pe sub ei

anumite rămurele, pe cari să se poată urca, pentru a scoate mătasa.

Scoaterea mătășii se întâmplă în decurs de 4—5 zile. În timpul acela trebuie să fie pe deplin liniștiți, ca să-și poată isprăvi torsul.

După 10 zile dela tors gogoașele sunt coapte, după-cum se zice. Atunci se opăresc în abor de apă ferbinte și se dapănă în anumite gheme. Cele mai multe gheme însă se pot vinde și așa în stare crudă la anumiți inspectori, anume designați spre scopul acesta, cari apoi le sortează după calitatea lor. Cele mai frumoase, mai tari și fără pete se sortează în clasa primă, cele mai slabe și cu oare-cari pete pe ele în clasa a doua, ear' cele de tot slabe se sortează pentru clasa a treia. Acestea din urmă nu se plătesc mai scump ca 10 bani chilogramul.

Prețul gogoășelor de mătăasă se stabilește de către inspectorii amintiți și se comunică producătorilor interesați la timpul cuvenit.

Producerea sămânței vermilor de mătăasă se poate face și de către producători, lăsându-se anumite gogoașe mai frumoase, ca să se desvoalte fluturi din ele, care însă nu prea succede. De aceea, aceasta se face mai cu seamă de către inspectoratul dela Szegszard.

O familie, care are odăi corăspunzătoare și membri mai mulți în familie, care se poată aduna frunzele de lipsă pentru nutriție, poate să câștige parale frumoase în decurs de o lună și câteva zile.

Astăzi, când singur numai agricultura și economia vitelor, nu mai pot împăca trebuințele la o parte din economi, n'ar strica dacă pretutindenea, pe unde sunt frăgari, s'ar face încercări cu cultura vermilor de mătăasă.

Ioan Georgescu.

Ce e luxul?

Pe toată ziua auzim vorbindu-se despre lux. Să vedem ce bidiganie eu aceea, la care-i zic *lux*, că despre el spun toți că duce lumea la sărăcie și apoi știm că sărăcia face zile amare la cel-ce o poartă în spate.

Este doară luxul vre-un șolomonar, care aduce vremi grele, furtuni și grindină asupra sămănăturilor?

Este el vre-un vrăjitor, care cu fermecele ia mana dela holde și dela vii?

Este el vre-un verme, care roade rădăcinile pomilor și ale sămănăturilor și ale viței de vie?

Este el doară ceva smeu, care cu suflarea lui aduce boale în vite și în oameni?

Este el doară vre-un duh necurat, care aduce în lume resboaie, foamete, ciumă, coleră?

Ce este el?

Oh! El este mai primejdios decât toți șolomonarii cei-ce poartă vremile; mai primejdios decât vermi ce rod la rădăcina pomilor și a sămănăturilor; mai primejdios decât toți smei și decât toate duhurile cele necurate! Că împotriva tuturor acestor plage și năpăști este leac, — ruga lui Dumnezeu sfântul — care le nimicește de tot ori baremi le împrăștie de nu aduc blăstămul ceru-

lui peste tot locul, ci numai ici-colea și baremi unele ținuturi rămân scutite pe un timp oare-care. Dar' împotriva luxului ce stavilă se punem? Să ne ungem doară usciorii ușilor cu vin și cu pelin și să punem rug la porți și la ferestri? Să ne afumăm doară cu sânge de nouă frați? Ce să facem? Vom spune îndată, numai să cunoaștem mai întâiu bine luxul, ca unde 'l-am zări, de departe să ne putem feri de el.

Luxul nu-i altceva decât fudulie, ear' fudulia aceea nu-i ceva dobitoc sêlbatec, nici ceva duh necurat, ci-i o patimă ce se incuibează în noi pe nesimțite și care patimă ca toate patimile — nu ne duce la nici un bine.

Să ne esplicăm, ca să fim mai bine pricepuți!

Tata, fie iertat și mâie pe unde a înserat, scăpase din iobăgie cu 8 jugere de pământ, cu o casă slabă de grădele în furci și acoperită cu paie, și fără coadă de vită la casă, că 'i-le mâncase resmelița. Boii 'i-au rămas cu car cu tot prin țeara unguerească, unde a fost trimis ca căraș, ear' o vacă ce-i rămasese, 'i-o beliră tot Ungurii și 'i-o plătiră cu bani de-ai lui Kossuth, pe cari nu își putu cumpăra nici un purcel, ne cum altceva lucru mai de preț. Dar' tata s'a apucat totuși la stare, încât în scurtă vreme avea boi și vaci, oi și porci și nu era dator la nime. Veți crede doar că a aflat comori! De unde? Lucra el cu mama și cu moșul pe la unul și pe la altul și făceau toți trei în fiecare zi un husoș de argint, că ziua de lucru făcea atunci un husoș rău (12 cr.) și mâncare. Dar' pe atunci nu se pomenea holercă la lucrători, numai doară la dusul cununii. — Așa făcea tata cu căsenii lui pe fiecare săptămână câte 6 husoși de argint, pe lângă ce-și lucra și locul lui și pe lângă ce făcea zile de lucru cu palma și pentru plugărit și pentru căratul bucatelor. Dar' când fu pe la cele dintăiu Rosalii după-ceil se strică iobăgia, tata avea din lucrul mânilor și din darul lui Dumnezeu o scroafă cu purcei și când fu la anul avea 2 juninci. De aci încolo lumea era toată a lui. Ara încetul brazdă de brazdă, câte o leacă, moșul ținea plugul de coarne și tata ducea junincuțele

dinainte ca pe doi copii de mână. Și sêmăna cucuruz, cânepă, săcară, grâu, orz, ovéz, măzêriche și tot de ce avea lipsă și cât încăpea pe cele 8 jugere. Și până ara, în zile de post mânca mălaiu cu ceapă dimineata, la ameazi le ducea mama o oală de fasole frecată ori înăcrită cu borș, ear' seara îi aștepta cu o oală debaraboi ferți și lângă ei varză acră. Și era bine. Ear' în zile de dulce mâncau dimineața mălaiu cu slănină, la ameazi le ducea ceva ferfură: tăieței cu zamă, fasole ori baraboi, cu zamă și seara îi aștepta cu o mămăliguță cu ceva lângă ea: lapte dulce brânză ori niște ouă. Și era pace în țeară. Așa trăiau cât era vara, și numai Duminecile și sêrbătorile tăia mama câte un puiuț ori câte o găină. De carne din măcelărie nu era poveste, nici de heringi în zile de post, nici de vinars și de tăbac. Așa era în tot satul, la toate casele. Și lucrau de Luni dimineața până Sâmbătă seara și toți erau sănătoși. Atunci duceau un traiu simplu dar' sănătos. Azi? Oh, azi nu-i ce-a fost odată! (Va urma).

SFATURI.

Constatarea vârstei la găini.

Este îndeobște cunoscut, că cele mai multe ouă, le ouă găinile în cei dintăiu trei ani. De aci încolo nu se mai plătește ținerea lor, fiindcă ouă tot mai puțin. Aceasta o cam știu mai toți economii, de aceea găinile bătrâne se înlocuesc an de an, cu de cele tinere. În economiile mai mari, unde se țin și cresc într'un număr mai mare și unde sunt multe de una și aceeași culoare, este mai greu de a constata vârsta găinilor. În astfel de economii vârsta găinilor se poate constata după anumite semne deosebite. Astfel găinilor de un an li-se leagă la un picior o verigă de arniciu roșu, celor de doi ani, deasupra verigii roși, se leagă una galbină, ear' celor de trei ani, se mai leagă una verde. În modul acesta, ajunge o singură privire a găinilor, pentru a ști vârsta fiecăreia dintre ele.

nu mai avea unde să-i pună, că luntrea era cu mult prea mică, ear' frații lui nu aveau nici batăr vre-o zece unul, și așa a rămas lacul la Kuno, ear' frații lui au plecat cătră casă blăstămându-l și injurându-l.

Vězând Kuno că frații lui pornesc cătră casă tot mănioși pe el, se sul și el în trăsura și porni cătră casă și pornit a fost.

El n'a mai vrut să știe de ei și așa s'a îmbogățit de tare, de nu mai știa cât bun are, pe când frații lui tot sărăceau vězând cu ochii.

Vězând bietul Kuno însă că frații lui erau tot mai mănioși pe el, se supără mult și căzû într'o boală așa, că nu mai era speranță de-a mai scăpa!

Auzind aceasta frații lui se puseră și făcură mare sêrbare și benchetuiră, ba se puse și se rămășiseră că acela să fie domn peste avuțiile lui Kuno, care va pușca cu tunul mai întâi imediat

Conservarea ouălor.

În timpul din urmă comerțul cu ouăle a luat un avânt foarte însemnat, nu numai la noi, ci și în alte țeri. Esportul de ouă și paseri domestice, a ajuns la noi anul trecut la cifra de 40 milioane coroane. Deodată cu esportul ouălor se cearcă mijloace fel și fel, cum să se poată acelea conserva timp mai îndelungat. Între acestea se numără următoarele: așezarea ouălor în varul stîns, în grăunțe de săcară sau de grâu, în cenușă, nêsip, nêsip sventat, pleavă, făină de firez și ungerea aceloră cu uleu sau unsoare. Mai mult ca o jumătate de an ouăle nu se pot conserva. Ouăle provenite dela găini cu cocoș nu se pot conserva nici atâta, fiindcă plodul (germul) intră mai curând în putrezire. De aceea e bine a alege cocoșul dintre găini, dacă voim a conserva ouăle timp mai îndelungat. Ouăle provenite dela găinile nutrite cu grăunțe, se pot conserva deosemena timp mai îndelungat, ca dela cele nutrite cu iarbă, vermi sau insecte. La conservarea ouălor lucrul de căpetenie este acela, ca ele să fie ferite de umezeală și aer, cari străbătând prin porii lor, odată le pot face să se turbure și descompună.

Tractarea clocilor.

Clocile trebuie așezate în cuiburi deosebite de celelalte găini. Cuiburile trebuie pregătite din fân, otavă sau paie moi și ceva mai mărunt. Locul, unde trebuie să clocească încă trebuie anume ales, ca acelea să nu poată fi conturbate pe timpul clocitului. Mai bine e dacă se pot pune, ca să clocească în atare loc mai ferit și ceva întunecos. Pe timpul clocitului, cuiburile trebuie presărate adese-ori cu »Zacherlin«, ca să nu se prăsească insecte în el. În lipsa acestuia, clocile încă se pot lăsa, ca să se scalde în țêrină. Grăunțele de cucuruz, orz sau cânepă, de lângă cari se nu lipsească apa proaspătă, sînt foarte priincioase clocilor. Deosemena puțin smintit, amestecat cu carne feartă și puțin măruntită, în care se pot adaoge câte două linguri de vin, încă ajută și întăresc clocile.

Pentr'un taler vechiu.

Istorie din popor, tradusă de L. R. Prășcanu.
(Urmare și fine).

După-ce își luă merindea ce-i dete bătrâna se puse într'o trăsura și porni la frații lui, care 'l-au și primit frumos și cu cinste, însă tot 'l-ar fi mâncat de viu, că așa mănioși erau pe el. După-ce își petrecură mai mult timp la masă, le spuse pentru-ce a venit, și că el ar dorî tare ca să pună capăt la certele și la injurăturile cele multe. Frații lui vězând că nu glumește, se hotărîră să meargă toți trei la lac și să înceapă a pescui.

Se puse deci fiește-care în o luntriță mică și porni pe apă.

Kuno se puse și el în o luntriciță și porni pe lângă marginea lacului și arunca din când în când o sfirmitură de pâne. Nu trecură două ciasuri și Kuno a pescuit atâția pești de cei mari, încât

după moartea lui Kuno. Se puseră la pândă, ba chiar și deteră mulți bani la sluga cea mai credincioasă a lui Kuno, ca să le spună când o fi se moară.

Acesta vězând pe frații domnului-seu așa netrebniți, a plecat acasă, unde, a găsit pe domnul seu sănătos și 'i-a povestit ce au frații lui în gând. Auzind Kuno despre purtarea lor trimise doi călăreți unul la fratele seu Wolf, și unul la fratele seu Schalk, ca să spună că e pe dunga morții.

Plecând slugile de dimineață, se și auzi pe la ameazi deodată două pușcături de tun, care însemnau că a murit fratele lor, Kuno. Totodată suindu-se călări au alergat amândoi cătră castelul lui Kuno, să împartă ce a rămas, dar' s'au păcălit, căci în loc să vadă pe fratele lor mort, îl vězura stând în fereastră și dând porunci ca să-i arunce pe frații lui în temniță. 'I-a iertat însă și le-a zis:

Știri economice.

Ministrul pentru îmbunătățirea pră-silei de vite, a împărțit în anul acesta la comune 1828 tauri, 1148 vieri, 108 berbeci și 2894 cocoși cu un preț redus de 266.757 coroane. Ear' esposițiile de vite a micilor economi au votat premii de 48.534 coroane.

Ar fi bine ca oamenii puși în fruntea comunelor noastre, să caute a se folosi și ei de aceste favoruri și înlesniri, spre binele comunelor noastre.

Traficele mari se șterg. Ministrul ung. de finanțe a luat măsuri pentru a se scoate din viață traficele mari încă cu începutul zilei de 1 August a acestui an. Venzătorii de tutun în măsuri mici nu-și vor mai pute aduce marfa lor dela trafici, ci o vor primi oficial din partea unor persoane de-ale statului. Guvernul crede, că prin aceasta venitele din tutun ale statului se vor sporî cu 400—500.000 coroane pe an.

Prețurile de călătorie pe căile ferate ung. se zicea, că se vor schimba dela 1 Iulie a. c., apoi că dela 1 August. Acum însă vestește >P. Llyod<, că schimbarea a fost amînată pe timp mai îndelungat.

Cât tutun fumează Parisul. Patruzeci de milioane de chilograme pe an, adecă deajuns a umple catul de jos al turnului lui Eiffel, cat înalt de 56 de metri și cuprins între cele patru coloane de razim!

Praful de pușcă, ce se folosește contra grindinei îl capătă proprietarii cu 76 bani un chilogram din magazinele militare. În părțile locuite de Români se poate căpăta prav de pușcă dela magazinele militare din orașele: Alba-Iulia, Timișoara, Sibiu, Baia-spie și Arad. Pentru-ca proprietarii se poată ridica praful trebuincios au lipsă de o adeve-făcută de reuniuni de agricultură și economice, de inspectori de vii și de vinuri și de direcțiunile școalelor de vințelari. Praful primit însă trebuie folosit numai și numai în tunurile apărătoare contra grindinii.

>Din ziua asta toate legăturile frățești sînt rupte, și precum nu ați știut voi că sîntem toți trei dela un tată, așa nu vreau eu să știu; și acum plecați iute, până nu vă arăt eu cum se pușcă cu tunuri, ca să fiți domni peste ce am agonisit eu<. Cu aceste cuvinte a închis fereastra și mai mult nu s'a văzut, însă Kuno, de supărare, după mult chin a murit, dar' fără-ca să știe cineva că cui a lăsat averea lui. Și de astă-dată au pușcat frații lui, și de astă-dată au alergat înspre castel, dar' și de astă-data s'au păcălit amar; Căci alătura cu fratele lor mort stătea un fel de domn mare, care nu era altul decăt secretarul împărăției germane. Acesta scoase din un buzunar o hârtie de pergament prevăzută cu sigilele fratelui lor, în care stătea că a vîndut împăratului german toată averea lui în preț de un >taler vechiu< dându-le totodată un >taler< pe masă și se duse: Când vîzură frăținii una ca asta, au înlemnit

însoțirea pentru valorisarea ouălor. Se spune că Reuniunea economică ardeleană se sfătuie să alcătuiască în marginile (cadru) ei o secție de sine stătătoare pentru >valorisarea și esportul produselor<. Secția aceasta e să fie o însoțire cu capital propriu. Oare noi Românii când o să ne ocupăm cu astfel de lucruri folositoare.

Școală de arte și meserii în Arad. În Arad s'a înființat de câțiva ani o școală de arte și meserii, la care elevii învață multe lucruri bune și care bine li-se răsplătesc în viață.

Acum că sîntem la sfîrșitul anului școlar, îndemnăm pe părinții cu copii potriviți, să se gîndească asupra lucrului și să-și trimită cât de numeroși fiii să învețe în atari școale meserii mai alese, mai bune ca câte-o domnie cu sărăcie.

La școala de meseriași a statului din Arad (aradi m. kir. fa és fémipariskola) se primește fiecare băiat de cetățean ungar, care a împlinit

1. Etatea de 12 ani și
2. A terminat cel puțin 2 clase medii (civile, reale ori gimnasiale); însă sînt preferiți aceia, cari produc atestat școlar despre clasele a III. ori a IV., deși ar avè secundă la finea anului.

Testimoniul școlar se aclude în original.

3. Estras de botez.
4. Invoiala părinților pentru a îmbrățișa cariera de meseriaș.
5. Atestat de vaccinare, la din contră va fi vaccinat din nou.
6. Visitarea prin medicul școlar Dr. Issekutz, pentru a se constata oficios, că nu suferă de nici o boală internă (palpitație etc.)

7. Toate petițiunile astfel ajustate să se înainteze direcțiunii școlare (a m. kir. fa és fémipariskola tekintetes igazgatóságának, Aradon) până la 1 August st. n. a. c.

Petițiunile înaintate peste timp se vor restitui; petenții ceialați vor primi rezultatul în scris dela direcțiunea școlară pe 20 August st. n. a. c.

Cei primiți nu plătesc nici un fel de didactru, afară de 3 fl., care sumă se depune la direcțiune pentru folosirea

și lăsând >talerul< la bētrāna care veghia la căpătāiul mortului, au plecat spre casă. Ajungēnd însă la drumul care îi despărțea, au ajuns în ceartă, și plecānd unul în dreapta striga >Știu eu<, ear' cel din stānga striga >Prostii de-ale voastre<, și așa până au trăit nu s'au mai putut vedē unul pe altul, murind fiecare în miseria cea mai neagră. Ear' bētrāna, după-ce înmormēntā pe Kuno, a lāsāt o peatră cioplită cu cuvintele următoare: >Eu am primit >talerul cel vechiu<, pentru-că am scăpat pe feciorul cel mai mare al eroului conte de Hohenzollern<, și de atunci nu se mai știe cine a fost bētrāna, și ce a însemnat acel >taler vechiu<. Înse ruinele castelelor astăzi mai sînt în țeara Șvabilor sub numele de >Ruinele de Hohenzollern<.

instrumentelor din atelier; suma li-se restituie la finea anului. Cursul ține 4 ani; înainte de ameazi sînt ore de teorie, ear' după ameazi dela 2—6 elevii sînt ocupați în ateliere.

Raportori economici specialiști în străinătate. Înaltul minist. r. u. de agric. ne vestește, că a trimis în calitate de raportori economici specialiști și cu chemarea de a studia referințele economice din Germania, Danemarca, Holanda, pe bar *Ieronim Malcomes*, consilier ministerial, cu sediul în *Berlin*; pentru Englitera și Francia pe *Andrei György*, fost deputat, cu sediul în *Londra*; pentru țările din Balcani pe *Iuliu Gaál*, proprietar, cu sediul în *București* și pe *Aloisiu Paikert* pentru Statele-Unite americane cu sediul în *Washington*.

Chemarea mai deaproape a acestora este a studia mersul politicii economice și reformele introduse în economia din statele respective, a fi în curent cu tot progresul făcut și a da Reuniunilor noastre cum și particularilor deslușirile ce li-se vor cere prin mijlocirea ministerului reg. ung. de agricultură.

Sibiu, 9 Iunie n. 1900.

Comitetul central al >Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu<.

Dem. Comșa, V. **Tordășianu,**
președinte. secretar.

Grănare (Patule) de rezervă. În senatul României s'a depus un proiect de lege, constătător din 9 articole, în care se cere, ca în fiecare comună și în toate cătunele comunelor rurale din țeară să se înființeze coșare s'au patule de rezervă (un fel de grănare cum se numesc la noi). Fiecare locuitor din comună va depune în fiecare an dacă se va constata că are roadă bună, la coșarul comunei s'au cătunului 2 merțe de cucuruz. După 3 ani, această rezervă, neîntrebuințându-se se va vinde prin licitație, ear' cu banii să se cumpere scrisori fonciare rurale și să se pună la casa pe numele comunei s'au cătunului, care a avut rezervă. Venzarea se va face la timp potrivit ca nu cumva coșarele se rămână goale, de oare-ce mereu se vor umple și venzarea se va face din 3 în 3 ani. Tot la câte 15 ani proprietarii acestor coșare vor hotărî asupra întrebuințării lor, propunēnd mijloace pentru cei nenorociți, ajutoare ori diferite îmbunătățiri pentru comună ori cătun. Stringerea cucuruzului se va face și se va depune în fiecare toamnă sub suprăghierea și îngrijirea tribunalului și a delegatului seu din cătune. Primarul împreună cu consiliul comunal vor veghia aceste coșare de rezervă. Astfel lucră un guvern părințesc îngrijind de soartea țeranilor.

Bănci noue. În vremea din urmă s'au mai înființat în părțile ardelene două bănci noue și anume: Una în Cernat (Săcele) (ungurească) cu capital social de 100.000 coroane, împărțit în acții de câte 100 coroane. Numita bancă s'a alcătuit din banca populară numită >Négyfalusi népbank<.

În Cohalm s'a alcătuit earăși o bancă nouă (nemțescă) cu capital social de 12.000 coroane.

Fabrică pentru industria textilă de casă e vorba să se alcătuiască în *Giula* (com. Arad). Societatea pe acții care ar susține fabrica e plănuită să aibă un capital de 100.000 coroane, împărțit în acții de câte 100 coroane.

Fabrica se va ocupa cu pregătirea articolelor de industrie textilă (țesături și împletituri, stricăneală). La început se vor aranja 50 mașini de împletit la care vor fi ocupate 60—70 femei. E luat în plan ca acei lucrători care s'au dat pe deplin cu lucrul, dar' din vre-o pricină familiară nu pot să stea neîntrerupt — să capete mașini și material să lucre acasă și apoi lucrul făcut să-l dea la fabrică.

„**Cohurile**“ din **Zlagna** au publicat încheierea socotelilor de pe anul trecut, din care se vede că societatea a avut un câștig de 36.372 fl. 75 cr. — mai mult cu 32.788 fl. 75 cr. ca în anul 1898.

Trenul vicinal din Torontal susținut de o societate pe acții a lucrat anul trecut cu pierdere de 612.123 coroane 78 bani. Creditorii au o pretensiune la societate de 3.020.886 cor. 26 bani — adică cu atât le datorește societatea. În anul trecut societatea și-a încheiat socotelile cu un câștig de peste 5000 coroane. Se vede că vremurile s'au schimbat în mai spre rău.

Avansuri pe bucate. Banca agrară din comitatul Heves, în legătură cu secția de produse a băncii ung. de reescompt și schimb a început un nou ram de operații și anume să dea bani înainte (avansuri) pe bucate. Pe un vagon de bucate anticipează banca 1000 coroane. Pe lângă aceste banca se mai ocupă și cu afaceri de bucate în comisiune.

Ar fi nespuse de bine dacă și conducătorii băncilor noastre ar studia lucrul și s'ar nisui să împământenească și la noi afacerile avans de pe bucate — atât de mult folosite de poporul agricol.

Boala de porci — după-cum ni-se scrie — se lățește mereu. În săptămâna trecută încă în 88 comune s'au bolnăvit porcii. Așa că până acum de toate sunt 394 comune, în cari s'a ivit boala între porci.

LENEA.

— Cuvinte preoțești din „Desteptarea“. —
Fraților Români! Altă pricină a sărăciei poporului român este mulțimea sărbătorilor, despre cari nu știe nici o pravilă bisericască, așa numite sărbători băbești. Poate să fie că niște babe, cari sau din slăbiciune, sau din lene nu voiau să lucre, au iscodit niște sărbători, cari le țineți voi încă și în ziua de astăzi. Și pare-că-ți lucru pocit: voi sărbătorile cele băbești le țineți cu mai mare sfintețenie decât sărbătorile cele legate, în cari trebuie să se țină în biserică slujbă. Acuma vă spun câte zile aveți de sărbat peste an. Într'un an avem 52 de Dumineci și 28 de sărbători mari, la olaltă deci 80 de zile de sărbare. Sărbătorile cele mari se împărțesc în trei părți și anume: 1. Sărbătorile Domnului nostru Isus Christos. 2. Sărbătorile Maicii Domnului și 3. Sărbătorile altor sfinți mari. La sărbătorile Domnului nostru Isus Christos se numără Nașterea Domnului, Botezul Domnului, Învierea Domnului s. m. d. La sărbătorile Maicii Domnului se numără Buna-vestire, Adormirea Maicii Domnului,

Nașterea Maicii Domnului ș. m. d. La sărbătorile sfinților mari se numără S. Vasile, S. George, S. Dimitrie, S. Nicolae și alții. Voi aveți deci de sărbat pe an 52 de Dumineci și 28 de sărbători, la olaltă 80 de zile. Dar' vouă nu vă este destul cu 80 de zile; voi mai aveți, după cât am văzut pe cele sate încă și alte 80 de zile, care le sărbați ca sărbători. Din pricina sărbătorilor voastre celor multe, care le sărbați voi așa fără seamă, a eșit vestea în lume că Românii au mai multe sărbători într'un an decât zile. Pe vremea când eram, cum se zice la școalele cele mari în Suceava, era acolo un învățător străin de legea noastră — nu mai știu de ce lege era, dar' bun nu ne era nouă Românilor. Acel învățător zicea; Voi Valachilor (adică așa ne poreclea pe noi Românii) sunteți leneși, stați de sărbați numai sărbători și numărul sărbătorilor voastre întrece numărul căpăținelor de curechiu, care crește pe câmpii. N'am uitat cuvintele celui învățător și m'am încredințat, că a avut poate și drept dacă a zis așa.

Fie cum a fi, dar' tot îi lucru cam prost, când auzi pe Românii noștri, că dacă nu vor ține 3 zile Filipii apoi au să mănânce dihaniile vitele, sau de nu vor ține Foca se vor primejdui cu foc; sau de nu vor ține pe Antipa vor săvârși dureri de măsele și câte și mai câte, adică lucrurifără de cap. Voi adică credeți tot că dacă nu veți ține pe cutare sau cutare sfânt vă veți primejdui într'un fel sau altul. Dară se poate oare ca sfinții să se răsbune asupra oamenilor? Ce sfinți ar fi aceia, cari ne-ar aduce daună? Sfinții nu se scoală asupra noastră, nici nu umblă să ne facă vre-un rău, ci ei se roagă lui D-zeu pentru noi și ne aduc ori-ce bine. Și de se întâmplă, că trimite D-zeu asupra noastră câte o boală sau altă cumpenă grea, atunci nu ni-o trimite de aceea, pentru-că unii și alții din voi nu țin vre-o sărbătorică de cele băbești, ci chiar dimpotrivă. D-zeu de aceea trimite câteodată cercări pe capul vostru, pentru-că voi nu țineți zilele ce sunt de ținut, ci acelea ce nu sunt de ținut le țineți. Voi în loc să lucrați și să vă rugați lui D-zeu, ca să vă ajute să scăpați la avere, ca să le puteți arăta celor străini, că voi sunteți stăpâni în țeara aceasta frumoasă și mănoasă, stați cu gura căscată și sărbați zile de lucru. Numai lucrul vă poate ține. Lucrul vă dă viață, sănătate, avere. De aceea numai aceia pot să ducă bine în lume și pot aștepta zile și mai bune, cari lucră și muncesc zi de zi, dar' nu stau numai de-a sărbatului, precum stați voi.

Veți zice poate: »că așa am apucat din moși strămoșii și așa ne vom petrece«. Bine, dară vedeți, moșii și strămoșii voștri, dacă au mai și sărbat câte o sărbătorică așa de deasupra, era altă treabă. Mai de mult trăiau oamenii mai ușor, pentru-că erau mai puțini; locurile erau largi; unde stăpânea înainte de 50 de ani numai unul, stăpânesc astăzi poate zece, așa că s'a trecut de șagă. Astăzi trebuie să lucrați, și încă cu nădejde, dacă voiți să trăiți și să mai pucluiți printre ceealaltă lume.

D-zeu l-a pus pe om aici pe pământ ca să lucre și i-a zis: »6 zile lu-

crezi, ear' a 7-a zi să o sărbezi«. D-zeu poruncește că avem de sărbat în săptămână tot ziua a 7-a adică Dumineca și pe lângă Duminecă și acea sărbătoare mare, care cade peste săptămână. Avem de sărbat, după-cum v'am spus, peste an 80 de zile. Și vouă nu vă este destul cu acele 80 de zile, voi mai sărbați încă alte 80 de zile, Stați numai în praznice și sărbători, că doară veți ajunge mai de grabă la hat. Să fecem și de astădată o socoteală cât perdeți voi cu sărbătorile voastre cele băbești. Să luăm earăși un sat cu 1000 de locuitori sau 200 de numere. În aceste 200 de numere să fie în fiecare numai câte-un suflet bun de lucru: ar fi așadară de toți 200 de lucrători. Dacă ar câștiga fiecare dintr'acești lucrători numai câte 10 cr. pe zi, apoi ar avea la olaltă 20 fl. pe zi, eară în cele 80 de zile de peste an, ce le sărbați fără seamă 1600 fl. Și dacă facem socoteală pe 150 de sate românești, apoi perd acele la olaltă pe an 240.000 fl. numai din pricina sărbătorilor celor băbești. Mamă ce ma'i făcut, două sute patruzeci de mii de fl. pe an perduți în mâni străine, nu-i aceasta curat sărăcia voastră!

Cu atâta sodom de bani v'ați pute plăti birurile la vreme, v'ați face biserici frumoase, școale bune, case pentru preoți, case comunale și încă v'ar prisosi pentru gospodăriile voastre. Dar' așa ce aveți? Biruri neplătite din ani în ani, biserici, că nici n'ai unde să-ți pleci capul, școale în multe sate încă de fel, casele preoțești mai rele decât grajdurile pe lângă gospodăriile străinilor, de case comunale habar de grijă. Dar' pentru aceea sărbați zile de lucru ca să vă meargă vestea în lumea mare că sunteți oameni leneși. Voi stați de sărbați sărbători băbești, pe când vântul vă șueră prin pereții caselor și mațele vă coroi de foame. Și ce am băgat de seamă! Tocmai cei mai nevoeși, cari ar trebui să lucre 2 zile ca să aibă hrană pentru o zi, aceia sărbează mai tare sărbătorile băbești. Se scoală cam pe la prânzișor, când îi bate acuma soarele pe cuptor și numai ce auzi: »Măi femeie hei! da astăzi îi Sfntu Papă-lapte, nu m'aș îndrăzni la lucru, că mă tem să nu mi-se lese vătămătura în picioare«. Tot așa cântă și descântă Românii noștri numai să nu lucre. Ei singuri își caută pricină ca să nu lucre și să șeadă prin gunoaiele și puturile jidovești. Este doară știut, că Românii noștri de nu lucră acasă șed la cărcimă.

Oameni buni! Da mai judecați ce faceți! Lăsați la pârdaľnicu sărbătorile cele băbești! Apucați-vă de lucru! Luați pildă dela străinii cari au venit la noi în țeară, cum lucră și adună comori, pe când voi țineți sărbători proaste cari vă aduc sărăcie. Fiți buni și ai lui Dumnezeu, fraților, și ascultați și de mine care vă știu nevoile voastre și mai lăsați sărbatul sărbătorilor celor multe.

La lucru, fraților! Asta o cere chiar însuși Dumnezeu dela voi! Voi cu mulțimea sărbătorilor voastre ați supărat și pe Dumnezeu, care vă zice cu glas mare: Sărbătorile și praznicile voastre le-a urit sufletul meu; făcutu-v'ați mie spre saț: nu voiu mai suferi păcatele voastre.

Un preot.

CRONICĂ.

Referent nou în Sibiu. Consistorul archidiecezan — după-cum aflăm — în ședința plenară de ieri a ales de referent în senatul episcopesc pe dl *Victor Tordășianu*.

† **Sevastian Coșbuc**, tatăl poetului *George Coșbuc*, a răposat Joi (7 Iunie) în comuna *Hodru* lângă *Năsăud*, în etate de 82 ani. La înmormântare a celebrat vicarul gr.-cat. *Dr. Ioan Pop*, asistat de unsprezece preoți; cântările funebrele le-au cântat 16 studenți dela gimnasiul din *Năsăud* sub conducerea profesorului *Emil Ștefanuț*. Despre stima și iubirea de care vrednicul preot octogenar *S. Coșbuc* s'a bucurat la poporenia sa și la publicul din jur, mărturisim de ajuns imensa mulțime de public care a grăbit să deie defunctului ultimele onoruri. Venerabilul bătrân a murit cu dorul la fiul său iubit, *George*, pe care dela 1887 nu-l mai văzuse.

† **Maria Popidan** născ. *Mustea*, văduvă de econom și membră a »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, după scurte și grele suferințe astăzi la orele 12 din zi, în al 76-lea an al vieții, și-a dat sufletul său nobil în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpei defuncte se vor transporta *Mercuri*, în 20 Iunie st. n., la 2 ore după amiază, din casa strada *Orfanilor nr. 10*, la cimiterul greco-oriental din suburbiul *Poarta-Turnului*, spre vecinică odihnă. *Sibiu*, în 18 Iunie st. n. 1900. *Ioan Ganea*, măiestru cojocar, ca ginere. *Eugenia*, *Maria*, *Flaviu*, ca nepoți.

Concert în Bistrița. Tinerimea română din *Bistrița* invită la concertul ce îl va aranja *Duminecă* (24 Iunie n.) în sala cea mare dela »*Gewerbeverein*«, cu următorul program: »*Hora dobrogeană*« de *N. Popovici*, cor mixt; »*Rapsodie română*« de *C. G. Porumbescu*, executată la pian de d-șoara *Eugenia Borgovan*; »*Doina codrului*« cuvinte de *M. Eminescu*, muzică de *R. van Saanen*, cântată de doamna *Silvia Pașcu*; »*Dan căpitan de plaiu*« de *V. Alexandri*, declam. de *Iuliu Murășan*; »*Patria rândunelilor*«, duet cântat de d-șoarele *Eugenia Borgovan* și *Veturia Petran*; »*Marșul cântăreților*« de *C. G. Porumbescu*, cor mixt. După concert urmează dans. Intrarea: de persoană 2 cor., de familie 5 coroane. Venitul e destinat pentru înființarea unei biblioteci pe teritoriul despărțământului *Bistrița* al *Asociațiunii*. Damele sânt rugate a se prezenta în port românesc.

Nenorocire în Brașov. În »strada orfanilor« s'a demolat alaltăieri un părete, plafondul etajului prim și boltitura pivniței dela o casă nouă, astrucând sub ele cinci lucrători. Sub părete a fost astrucat și ucis un tânăr zidar din *Arad*, ear' în parter au fost turtiți de pământ și cărămizi alți patru lucrători, între cari unul a fost foarte grav rănit.

Inaugurarea statuei lui Tudor Vladimirescu în *Tirgu-Jiu* (*România*) care era să se facă *Dumineca* viitoare, s'a amînat până la sosirea acasă a profesorului *Gr. G. Tocilescu* (se află la *Paris*), cu concursul căruia are să se fixeze programul festivităților.

Ce face beția. Unul dintre fruntașii satului *Gusterița* — de lângă *Sibiu*, — cu numele *Johann Pildner*, venind ieri acasă beat, s'a certat cu nevastă-sa, și luând un cuțit l-a implântat în pieptul femeii, care acum e în spital luptându-se cu moartea, ear' el după-ace a văzut ce a făcut, s'a împușcat.

Codri în flacări. Răufăcători până acum necunoscuți săptămîna trecută au dat foc pădurii seculare din jurul *Cașoviei*, care în butul opintirilor de stingere ale pompierilor, miliției, gendarmiei și locuitorilor din comunele învecinate, a fost mistuită de foc aproape de tot. Era în mare primejdie chiar și orașul *Cașovia*.

Restaurantul român dela espoziția din Paris e bine apreciat în »*Kölnische Zeitung*« dela 10 Iunie. Corespondentul acestui ziar de frunte scrie despre restaurantul român următoarele:

»Șirul restaurantelor e deschis din fericire la podul *Alma* de un birt foarte plăcut, cel românesc, clădit pentru *Români* de dl *Formigé*, creatorul minunatei cupole a palatului artelor din 1889. Aci totul are un caracter național plăcut, arhitectura, birtul de jos, eleganta sală de mâncare de sus; acolo servesc fete cu șorțuri românești *raki* care dă poftă de mâncare (țuică. Nota trad.), un chelner român vine să ne servească, ear' muzica din timpul mesii e executată de cunoscuta orchestră a celebrului *Pădiriasu* (adecă *Pădureanu*). Meritele sale îi strălucesc la gât sub formă de panglici roșii-verzi de decorație.

De aceea nici nu poartă ca lăutarii din taraful său o haină albastră-verde cu șnururi roșii, ci un frac elegant, pe care e loc pentru ori-cât de multe decorațiuni.

Din nenorocire stomachul meu dovede și acolo o regretabilă lipsă de adopțare în privința listei de bucate, căci alegînd în lista de bucate românești — iahnie de crap, fasole cu carne, prepele, o mâncare alcătuită din pește cu multă ceapă, el se revoltă și nu s'a liniștit până-cînd nu i-am dat două inocente costițe de miel. Prețurile însă sînt sîrate; cine se mai întinde și la vinuri românești, plătește 8 lei de sticlă. *Milieu*-ul are asemenea scumpețe, un capelmaistru așa de distins ca *Pădiriasu* (adecă *Pădureanu*) n'ar pune arcușul său în mișcare pentru a înveseli un prînz cu *prix fixe*. Cu toată scumpețea, restaurantul românesc are mulți mușterii, și *fashionable*. Mulți dintre mușterii săi figurează în *Almanach de Gotha*.

E foarte frumos pentru tinera *România*, că debutează pe *Cîmpul lui Marte* cu un asemenea restaurant, cu care a întrecut pe surorile ei mai mari *Italia* și *Spania*.

Scumpețea remarcată în această corespondență este ușor de înțeles, dacă luăm în considerare, că pe anteprenorul *Doiciu* l-a costat 270.000 de lei acest restaurant, deschis pe durată numai de șese luni.

Mare proces de usură în Scăiuș. În comuna *Scăiuș* de lângă *Lugoj* de present se deslănțuește un proces monstru în contra cămătarului evreu *Avram Friedmann*. Se ascultă și se vor asculta mulțime de martori ca păgubiți din partea acestui cămătar fără suflet, și anume din comunele *Scăiuș*, *Dragomirești*, *Remetea-Pogonici*, *Tirling*, *Dezești*, *Zorlenț*, *Brebul*, *Delinești*, *Valea-mare*, *Dulău*, *Valea-paii*, etc. Arătarea s'a făcut de *Vasile Canea* și consoții de-adreptul ministrului de justiție prin întervenirea deputatului dietal *George Serb*. Astfel la ordin ministerial procurorul din *Lugoj* a introdus cercetarea pe calea polițial-administrativă. Acest *Friedmann*, care venise la *Scăiuș* din *Dulău-Valea-mare* sărântoc, zeci de ani a despoiat bietul popor, aducînd pe mulți inși la sapă de lemn.

Victima beției. Lăcătarul *Eduard Vendelin* din *Timișoara*, cuprins de delirium tremens, a murit zilele trecute în spitalul civil. Au rămas de el trei copilași.

Frații Kabdebo, osândiți pentru cridă frauduloasă (*Mihail* la 6 ani de robie și *Petru* la 3 ani) au fost transportați la *Seghedin* în așa numita »*Csil-lag börtön*«, unde vor avea să-și facă osînda.

Educația modernă! În *Careii-mari* băiatul de 12 ani *Gyoma Gergely* luând revolvărul tatălui său a împușcat pe băiatul de trei ani al văduvei *Strauss Roza*. La poliție micul ucigaș a răspuns, că a împușcat pe băiețelul *Iacob*, fiindcă avea nas cărn. Pe vremuri cînd educația era exclusiv în grija bisericii, chiar și între oameni mari erau raritate mare crime de acestea.

Tragedia unei copilite. Copila economului *Timoteiu Pralea* din *Poiana-Stampii* (*Bucovina*) depărtându-se de ocularul casei părintești, s'a rătăcit prin pădure cam la distanță de trei kilometri dela casa părintească. Marți după »*Constantin și Elena*« copila a fost aflată moartă. Autopsia medicală a constatat, că nenorocita murise înainte cu vre-o patru zile.

Grindină. Hotarul comunelor *Bod*, *Rugonfalău*, *Galomfalău-mare* și *Galomfalău-mic* a fost bătut *Vineri* de o puternică grindină, care a făcut enorme pagube la cîmp și în grădini. Timp îndelungat pămîntul a stat acoperit de groase straturi de ghiață.

Tempestăți în Bhor. Săptămîna trecută au fost mari tempestăți în mai multe ținuturi din *Bihor*, cari au făcut pagube enorme în sîmînături. Mai ales din *Seliște* și *Meziad* se raportează despre colosale furtuni. În *Seliște* a bătut *Mercuri* grindină în mărimea nucilor, nimicind toate sîmînăturile și pometurile. În *Meziad* pe timpul furtunii fulgerul a ucis un om.

Imigrarea Evreilor în România. De o săptămîna deja poliția din *București* descopere în fiecare zi tipuri nouă prin cartierele evreiești din capitală. Cine sînt, de unde vin? — îi tradează portul: murdari, sburliți, ne-tunși, nerași, cu halaturi lungi și cu pantofi pe piciorul gol. Sînt *Evrei* emigrați din *Galiția* și *Bucovina* cari intră pe furie în *România*. Prefectul poliției i-a îndrumat frumușel spre graniță.

La tirgul de țeară ținut în *Seliște* la 11 și 12 Iunie s'au minat la tirg 4000 vite cornute, 450 cai, 2100 oi și 130 rîmători. S'au vîndut: 402 vaci, 291 boi, 130 junci, 63 junince, 221 viței sub un an, la olaltă 1107 capete. Cai 216, oi 1690, rîmători 95. Prețurile au fost mijlocii.

Societatea pentru cultura și literatura română din Bucovina își va ține adunarea generală ordinară *Duminecă* (24 Iunie) la 2 ore d. a. în localitățile proprii din *Cernăuți*. Între alte puncte va fi la ordinea zilei și cumpărarea unui palat național.

Petrecere în Ciceu-Cristur. Tinerimea teologică din jurul *Ciceu-Cristurului* invită la petrecerea de vară, ce o va aranja la 15 Iulie st. n. în *Ciceu-Cristur*, în favorul bisericii gr.-catolice de acolo. Începutul la 6 ore. Stațiunea căii ferate în loc.

Președintele Republicii a vizitat săptămîna trecută pavilionul român dela espoziție, fiind primit de cătră dl *D. Olănescu*, comisarul general al *României*, de *Gr. Ghica*, ministrul *României* la *Paris* și de cătră membrii comisariatului român. Președintele Republicii a vizitat cu deamănuntul instalația pavilionului român, rămînînd pe deplin satisfăcut.

Noul comitet al Ligei. Joi seara s'a întrunit noul comitet al Ligei pentru a se constitui. După-cum ni-se scrie, întrunirea a durat dela orele 9-11 noaptea. Dela şedinţă a lipsit dl V. A. Urechia dintre membri, şi d-nii Vanicu şi Rădulescu-Motru, dintre censori. După o îndelungată discuţie s'a făcut următoarea alegere: Preşedinte: V. A. Urechia; vicepreşedinte: Grigore Stetănescu; cassar: St. Perieşeanu-Buzău; secretari: A. Florescu şi P. Cantilli. Membri: M. Vlădescu, V. Ursianu, Aurel C. Popovici şi P. Zlotescu. Censori sânt aleşi, după-cum se ştie, C. Rădulescu-Motru, G. Adamescu şi Anton Vanicu.

Preotul Ioan Baciu din Şoimuş editorul „Revistei Ilustrate”, a abzis de preoţie. Motivul abzierii sânt persecuţiunile la cari era espus din partea consistorului din Gherla. Precum ni-se scrie, poporeni din Şoimuş sânt atât de revoltaţi pentru şicanele cari au silit pe preotul lor la abzicere, încât e teamă că întreagă comuna va trece la altă confesiune.

Maiialul şcolii române din Bistriţa, ţinut la 3 Iunie, a fost cel mai cercetat dintre toate maiialurile câte s'au ţinut în Bistriţa în vara aceasta. Au luat parte la el inteligenţă şi popor în număr foarte mare. Încă des de dimineaţă ţărani români, îmbrăcaţi de sârbătoare, aşteptau plecarea elevilor. N'a putut trece însă nici acest maiial fără binevoitoarea atenţie din partea organelor puse să apere patria de tradare. Căpitanul poliţiei văzând atâta lume s'a spăimântat grozav de soarta patriei şi chemând la sine un sergent de poliţie i-a dat mandat să facă onorurile de spionagiu. Ni-se scrie, că din prilejul acesta între căpitan şi sergent a avut loc dialogul următor: **Căpitanul:** Ştii d-tace e astăzi? — **Sergentul:** Ştiu dle căpitan, e Duminecă. — **C:** Nu vezi d-ta, că Românii se preumblă prin oraş tot grupuri? — **S:** Ba ved, dle căpitan, dar Românii din Bistriţa şi de alte-dăţi tot prin oraş s'au preumblat şi nu prin văzduh! — **Căp.:** Bine, bine, dar nu vezi d-ta, că Românii toţi sânt îmbrăcaţi? — **Serg.:** Apoi, doar nu's nebuni Românii să umble desbrăcaţi prin oraş! — **Căp.:** Fiindcă azi e maiialul cel românesc, te prăvăie să eşi momentan la faţa locului, în faţa şcolii române, şi să te convingi despre toată mişcarea Românilor. — **Serg.:** Am înţeles, dle căpitan, însă n'ar fi tare de lipsă, pentru că nu's Românii ăia aşa de primejdioşi, cum cred unii oameni de ai noştri. — **Căp.:** *Menjen ki mert mäs-képen kirugom!* (Eşi, căci altcum te dau afară). — Şi bietul sergent a trebuit să-şi iee o ceată de polişti şi să se prezenteze cu ei în faţa şcolii române, ca să vadă cum sânt îmbrăcaţi Românii şi cum pleacă la maiial.

Dar bisericesc. Locuitorul din comuna Mărul, David Popoviciu cu soţia sa Neta, din iubire cătră casa lui Dumnezeu au binevoit a dărui sf. biserici gr-or. române din Cireşa, mormântul mântuitorului nostru Isus Christos.

Pentru acest prea frumos dar, de care biserica noastră avea mare lipsă, fiind cel vechiu aproape nefolosibil, vin şi pe această cale a mulţumii susnumiţilor vrednici fruntaşi şi buni creştini din comuna Mărul, rugând pe bunul Dumnezeu să reverse darul şi binecuvântarea Sa peste ei dându-le sănătate şi putere sufletească şi materială ce şi în viitor se poată ajuta din rodul ostenelelor lor biserica lui Dumnezeu. Cireşa, 2 Iunie 1900. **Ioan Grozăvescu**, preot ort. român, preşedintele comitetului parochial.

† Iosefina de Hohenzollern-Sigmaringen, mama M. Sale Regelui Carol I. al României, a răposat Marţi la amezai în castelul din Sigmaringen. M. Sa Regele Carol şi moştenitorul de tron, prinţul Ferdinand, au plecat din Bucureşti la Sigmaringen ca să fie de faţă la înmormântare. Princesa Iosefina, e fiica ducelui de Baden, s'a născut la 1813 şi şi s'a măritat la 1834 după prinţul Carol Anton de Hohenzollern-Sigmaringen. Soţul ei, tatăl Regelui Carol, a răposat la 1885.

Pentru „Poporul” din Pesta. Ni-s'au trimis pentru publicare următoarele:

Am înţeles că în așa numita foaie „Poporul”, ce apare în Pesta, s'ar fi dat un tablou, numit: Corul din Agnita.

Pentru orientarea on. public, care va fi văzut acea fotografie — permiteţi-mi a declara, că nu este adevărat că acea fotografie reprezintă corul din Agnita.

Lucrul stă așa: Astă-iarnă tinerimea din loc a dat două producţiuni teatrale în Agnita, sub conducerea învăţătorului Paicu, la care am avut şi subscriera rol. După producţiune venind fotograful ne-a făcut ofertul: să ne fotografieze, — ceea-ce s'a şi făcut, primind fiecare câte un exemplar pentru aducerea aminte.

Una din diletante, anume Ludovica Bunea, fără de ştirea şi învoirea celor din societate a trimis exemplarul ei de fotografie la redacţiunea foii „Poporul”. Din foaia aceasta, pe care numai dinsa singură din toată suflarea românească o are în Agnita, se procopseşte. Văzând multe chipuri în foaia aceea, a dorit să-şi vadă şi chipul ei.

Această faptă a numitei sfătoase Ludovica ne-a indignat pe toţi din societate şi declarăm, că fără ştirea şi voea noastră s'a publicat în „Poporul” acea fotografie sub numire falsă de corul din Agnita.

Agnita, 3 Iunie 1900.

Pentru societate:

Victoria Păreşu, fiică de preot.

Moarte din cauza umbrelei. Văduva proprietarului Martin Bienenstock mergând cu trăsura la scaldela din Zerind, în apropiere de Tămaşda a oprit trăsura, ca să adape caii. Fiind mare arşiţă, cocoana a dat să-şi deschidă umbrela, de care caii s'au spăriat şi au luat-o la fugă. Cocoana voinde să sara din trăsura, i-s'a acăţat haina în roate şi astfel a fost tirită după trăsura. Un braţ i-a fost smuls de tot, ear' capul nici nu i-se mai cunoştea de zdrobituri.

O scenă înfloritoare a avut loc zilele trecute pe una dintre cele mai cercetate strade din Londra. Public numeros se preumbla pe „Evanue-Place”, când cu tipete înfloritoare domnişoara Gertruda Wilcox, cuprinsă toată în flăcări, a alergat afară dintr'o casă. Publicul i-a sărit în ajutor, rupându-i hainele şi stingând flăcările cu paltoanele proprii. De moartea oribilă însă nenorocita nu a putut fi scăpată. A murit acolo pe stradă. Bănuind vre-o nenorocire în casa de unde eşise fata, mulţi au alergat acolo, aflând în lăuntru încă o femeie bătrână şi un bărbat, arşi de moarte. Nenorocii jucau domino şi unul dintre ei a răsturnat cu cotul lampa de pe masă. Astfel şi-au atras cea mai oribilă moarte.

Românaş curăjos. În Bărgăul-de-sus s'a întâmplat zilele trecute, că aprinzându-se o casă şi fiind acasă numai băieţii, era să ardă în lăuntru un băieţel de doi ani, care rămăsese în casă. Un frate al seu, băiat şi el abia de 7 ani, văzând primejdia în care se afla frăţiorul mititel, a intrat în casă pe fereastă şi a scos afară pe mititelul earăşi pe fereastă, în timp ce casa ardea cu mare bobotaie.

Avis. Hala de vânzare a Asociaţiunii cercuale de agricultură din Sibiu a luat exclusivă reprezentare a fabricii de mărfuri de cânepă a lui Mateiu Bellán din Bács-Cséb pentru întreaga Transilvania.

Prin aceasta Reuniunea de agricultură de mai sus este în poziţie a procura cu vagonul legăturile de snopi patentate, pe cari le face fabrica de cânepă curată de Bácska, așa ca să le poată oferi economilor din Transilvania mai ieftin decât dacă acestia ar comanda direct dela fabrică, o cantitate mai mică decât 400.000 bucăţi.

Recomandăm economilor noştri o probă cu aceste escelente legături de snopi patentate şi-i avisăm în privinţa preţurilor la inseratul de pe pagina ultimă.

Pravurile de Korneuburg ale lui Kwizda pentru nutrirea vitelor, de mult probatul mijloc dietetic, promovează mântuirea puterii, secreţiunea şi pofta de mâncare la cai, vite cornute şi celelalte animale domestice. La vaci sporeşte secreţiunea laptelui şi-i îmbunătăţeşte calitatea. Numeroşi călăreţi de distanţă şi trainiri întrebuinţează cu predilecţie la caii lor pravurile de Korneuburg în locul costisitoarei sări de Carlsbad şi cu bun rezultat, fiindcă ele conţin cele mai multe însuşiri ale sării de Carlsbad. Porţiuni de câteva linguri, date zilnic în ovės ud cailor şi în nutreţ vacilor, ajută să avem vite deplin sănătoase, capabile de rezistenţă faţă cu catarhurile şi conturbaţiunile în secretaarea materiilor.

DIN LUME.

Din China.

În China tot mai mult se încurcă lucrurile. Se pare-că şi curtea împărătească chineză ţine cu răsculaţii, împotriva Europeanilor, deşi pe faţă nu o mărturiseşte.

Ştirile mai noue sânt următoarele:

Londra, 16 Iunie n.

Ziarele din Tiencin anunţă, că în Peking a fost aprinsă catedrala catolică. Un tren, care ducea alimente pentru trupele europene, a fost silit să se reîntoarcă.

Londra, 16 Iunie n.

Agentia Lafan publică următoarea ştire din Hongkong: Din Tiencin se depează, că *Boxerii au dărâmat toate ambasadele europene şi le-au incendiat. Mulţimea a ucis pe ambasadorul german.*

Ambasadorul german din Londra n'a primit această ştire, dar' el admite că s'au putut petrece asemenea lucruri; cu toate aceste ştirea trebuie primită cu rezervă.

Londra, 18 Iunie n.

Ziarele de seara au ştire despre o luptă la Taku. Trupele europene au dat un ultimă comandantului chinez. Drept răspuns din fortăreţe s'a deschis un foc viu asupra vapoarelor. Aceste au intrat în luptă şi în urmă fortăreţele au fost ocupate.

Berlin, 18 Iunie n.

Consulul german din Cifu depeșază: Azi-noapte un vapor japonez sosind din Taku, a adus următoarea veste: Chinezii au așezat torpile lângă Taku și au concentrat trupele din Sanghui-Kvang. Comandanții vapoarelor străine au cerut prin un ultimatum depărtarea trupelor. Din fortărețe însă, în noaptea dela 17 l. c. s'a deschis un foc de artilerie, la care au răspuns vapoarele franceze, rusești, engleze, germane și japoneze. Focul a ținut două ore. Comunitatea de tren și de telegraf între Taku și Tien-Cin e întreruptă.

Londra, 18 Iunie n.

Guvernul a primit din Cifu următoarea știre: Vaporul japonez Oyohashi sosind din Taku, a adus vestea, că trupele chineze au oprit pe admiralul Seymour în înaintare. Seymour s'a reîntors cu trupele sale de 1700 de oameni, la Tien-Cin.

Yocohama, 19 Iunie n.

Se vorbește, că puterile au rugat pe Japonia să intre în China cu 20 000 de soldați. Japonia probabil se va învoi.

Viena, 19 Iunie n.

Trupe pedestre austro-ungare nu vor fi espedate în China, ci numai 2-3 vapoare de războiu.

Paris, 19 Iunie n.

Guvernul rusesc a notificat puterilor într'un circular, că în China au debarcat 40.000 de Ruși. Scopul Rusiei este a apăra pe supușii sei și pe străini.

Londra, 19 Iunie n.

Fortărețele dela Taku sunt ocupate de Europeni. Perderile trupelor europene sunt 21 morți și 57 răniți. Din partea Chinezilor au căzut 400. Oastea chineză s'a refugiat spre nord, aprinzând satele și tăind sirmele telegrafice. Se știe, că Chinezii au atacat la ordinul văduvei împărătese.

Din toată lumea.

Din Italia.

Sâmbătă, în 16 l. c. a fost deschisă noua sesiune (a 21-a) a corpurilor legiuitoare italiene, prin mesaj regal, cetit de regele. Gallo a fost ales de president al camerei, cu 242 de voturi, Biancheri a avut 214.

Răscoală în Bulgaria.

»României June« i-se depeșază că în Bulgaria au izbucnit din nou revoltele țărănești, în mai multe sate din jurul Sofiei. Armata trimisă pentru a înăbuși revolta, a tras focuri de arme în țărani.

Sunt zeci de răniți și câțiva morți. Causa răscoalei e tot chestia dijmei.

Se afirmă, că răscoala e în creștere, și că situația e foarte gravă.

Candidarea lui Mac-Kinley.

Din *Filadelfia* se depeșază, că partidul republican de acolo a candidat cu unanimitate la prezidenția uniunii pe *Mac-Kinley*, ear' de vicepresident pe *Roosevelt*.

Ferdinand și Sultanul.

Principele Bulgariei Ferdinand, a sosit la Euxinograd, de unde va pleca, însoțit de prințul d'Orleans, la Constantinopol, spre a cerceta pe Sultanul. Visita se face la dorința Sultanului.

Candidarea lui Bryan.

Partidele populare din statele Kentucky, Georgia, Vermont, California și Misuri au candidat la prezidenția Statelor-Unite pe Bryan. Din New-York se anunță, că 2/3 parte a voturilor, ca să poată fi candidat, îi sunt asigurate.

Răscoală din Bulgaria.

În urma turburărilor țărănești din Bulgaria, în districtele Varna și Șumla s'a proclamat starea de asediu.

Din Columbia.

Răscoală în Columbia (America-sudică) continuă. Insurgenții au ocupat Panama și 15 mii din ei au plecat spre Bogota.

Călătoria regelui Alexandru.

În călătoria sa prin Sârbia, regele Alexandru a sosit în Niș, unde i-s'a făcut o primire frumoasă. La vorbirea primarului, regele în răspunsul său a accentuat pacea din Peninsula-Balcanică și i-s'a exprimat mulțumirile regelui României și principelui Bulgariei, pentru-că l-au salutată prin misiuni speciale,

FELURIMI.

Țiganul și sumanul.

Intr'o iarnă crâncenă Țiganul tremura de frig în sumanul său cel vechiu și cam rupt.

Un Român văzându-l îi zice: Măi frate, d'apoi par'că nu 'ți-ar fi cam bun sumanul, ori ce tremuri așa cumplit?

— Ba sumanul e bun, răspunde Țiganul, dar' vremea e rea: că sumanul e de acuși doi ani, dar' frigul e de astă-iarnă. Împărt. de Teodor Libeg, pedagog.

POSTA REDACȚIUNII.

Doi ortodozi din Secaș. Sunt grele acușele ce le ridicăți contra preotului d-v. gr.-or. — d'aceia numai cu subscrierea d-v. putem să le publicăm. Sub numele școlii în felul cum d-v. doriți nu poate nime să scrie.

C. P. în V. (Bucovina). Ne pare rău, dar' nu putem.

La mai mulți. Despre esamene, ce ni-s'a trimis, urmează în nr. viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș.

Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

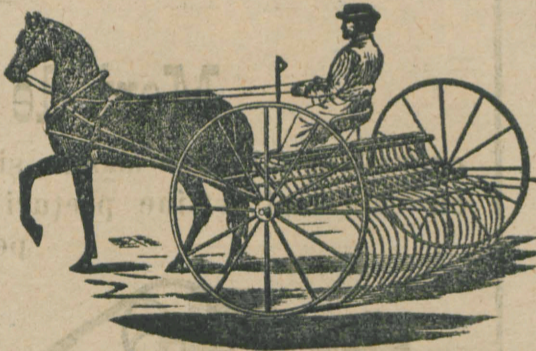
Legătoare de snopi patentă

foarte acomodată, din cânepă curată de Baoska, dela fabrica lui Mateiu Bellán în Bács-Cséb, 1000 bucăți 150 cm lungi fl. 7.80, ear' 1000 bucăți 130 cm. de lungi fl. 7.20, loco stația din Sibiu; sau în pachete cu posta câte 200 bucăți 150 cm. lungi fl. 2.10, ear' 130 cm. lungi fl. 1.90 și vitriol (peatră vânăță) calitatea I. în butoaie originale și în ulcioare, ajustate scutite de porto, de vânzare la unica reprezentanță pentru Ardeal: [29] 1-5

Hala de vânzare a administrației cercuale
a Asociațiunii de agricultură transilv. săsească în Sibiu.

Andrei Rieger

Prima fabrică ardeleană de mașine agricole, turnătorie de fer și prăvălie de ferării, în Sibiu.

Pregătește:

Greble de fân

cu și fără jeț.

Lucru solid și ieftin.

[28] 2-3

Afară de acestea recomandă p. t. economilor escelente

COASE

din cel mai fin oțel turnat, pe lângă garanță pentru fiecare bucată

pentru prețul de cor. 1.50 lungimea de 75 cm, 1.60 lung. 80 cm, 1.70 lung. 85 cm, 1.80 lung. 90 cm.

Instrumente de bătut coasa

garnitura cu cor. 1.80 până în 2 cor, asemenea calitate garantată.

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători: diriginte și secundar dela școala comunală din Ohaba, comitatul Făgăraș, u. p. Sárkány, se escrie concurs cu termenul de 20 Iulie st. n. 1900.

Emolumentele dirigentului sânt:

- salár 700 coroane, solvinzi în rate lunare anticipative din fondul grănițesc;
- cuartir din 2 odăi, 1 culină și superedificatele economice;
- grădină și patru stânjini lemne de foc;
- pausal scripturistic 24 coroane.

Emolumentele secundarului sânt:

- salár din alodiul comunei Ohaba 460 coroane, ear' din fondul grănițesc 140 coroane, solvinzi în rate lunare anticipative;
- cuartir din 2 odăi și 1 culină;
- 4 stânjini de lemne.

Învățătorul secundar e îndatorat a conduce copiii în Dumineci și sărbători la biserică și a forma cu ei cor. Concurenții sânt datorți a se presenta la biserică în Dumineca premergătoare dela termenul de concurs.

Cererile instruate conform legii se adreseze la presid. scaunului scolar, până la termenul de sus.

Ohaba, în 19 Iunie 1900.

Ioan Crișian,

[34] 1-1

presid. efor.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lacrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Cu preț redus!

Luptele Românilor.

Articoli istorici-politici

de

Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelente articoli asupra mersului istoric al luptelor noastre politice. O lectură foarte de actualitate

Preț redus la 60 bani

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Pravurile Korneuburg ale lui Kwizda

[31] 1-15

pentru nutrirea vitelor.

Mijloace dietetice pentru cai, vite cornute și oi.

De 50 ani deja întrebuintat în cele mai multe economii de vite la lipsa poftei de mâncare, la digestiune rea, la îmbunătățirea și sporirea laptelui. Prețul: 1/1 cutie cor. r. 40, 1/2 cutie 70 bani. Veritabilă numai cu marca de mai sus, de vânzare în toate farmafile și drogueriile.

Deposit principal la:

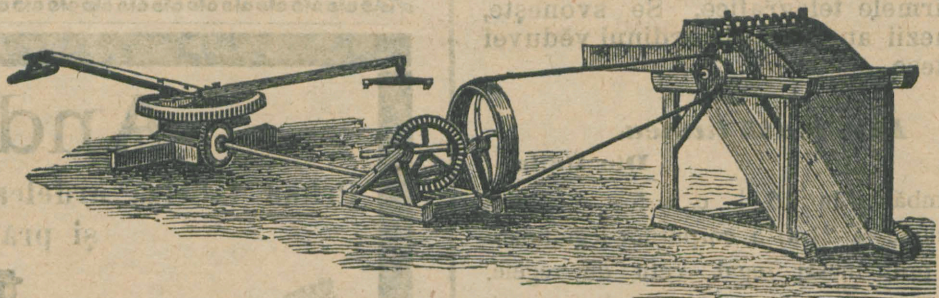
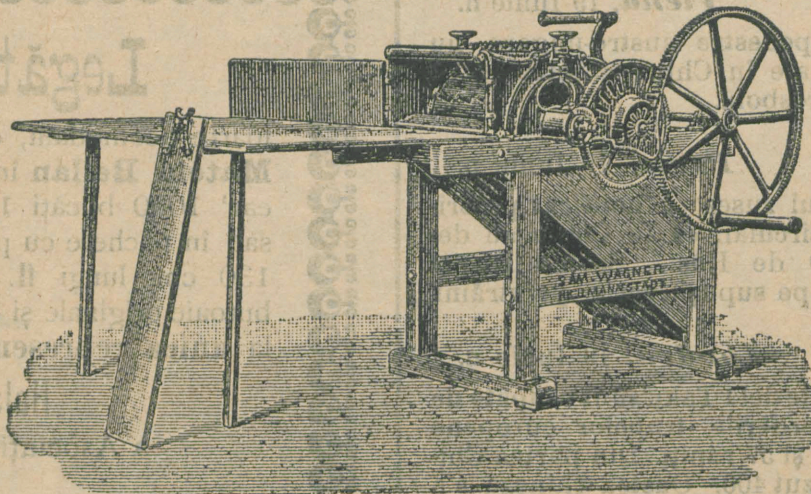
Francisc Ioan Kwizda,

furnisor de curte ces. și r. austro-ungar, ger. român și princ. bulgar.

Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

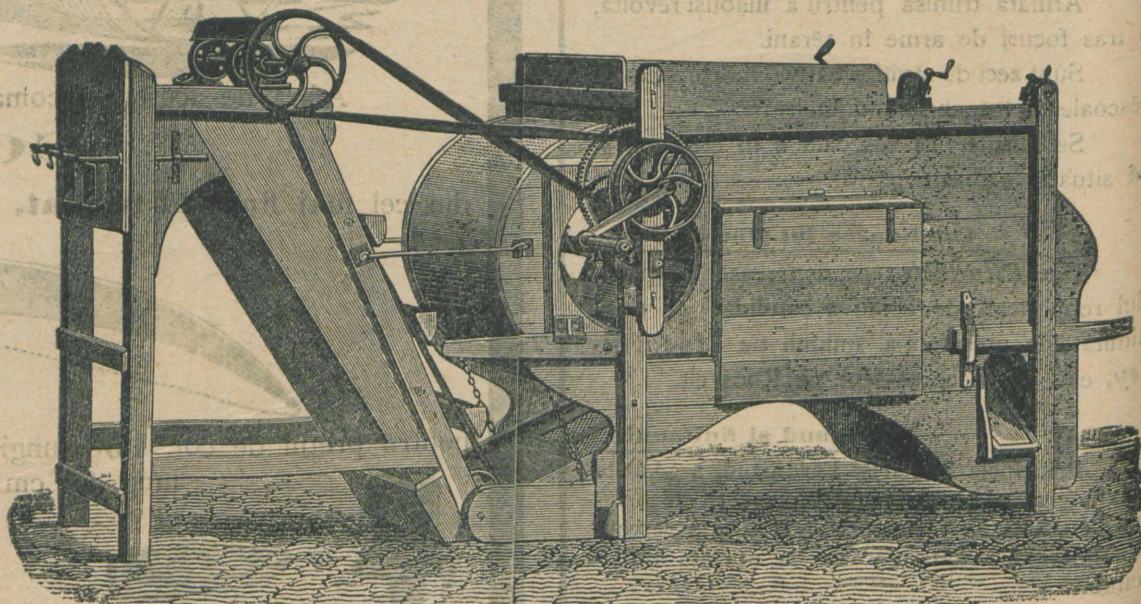
Mașine de îmblătit

de toate soiurile, minate cu mâna, cu scripeț și cu vapor.

Mori de vânturat (ciur),

cum și tot felul de mașine și instrumente agricole în mare asortiment cu cele mai ieftine prețuri și sub favorabile condițiuni de platire, pe garanță, ofere

Prima turnătorie de fer, fabrică de mașini agricole și stabiliment pentru clădiri de morărit

SAMUIL WAGNER,

Sibiu.